

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Ceturtais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 13 k-5, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017510, 67017505, fakss 67017673, e-pasts: ceturtais@lrvk.gov.lv

Ekonomikas ministrijas
valsts sekretāram J.Pūcem
Brīvības ielā 55, Rīgā, LV – 1519

Patērētāju tiesību aizsardzības centra
direktorei B.Vītoļņai
K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

26.11.2010.

Nr.5.1–2–7/2010

***Būvniecības uzraudzības un kontroles funkciju īstenošana
pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas***

Saturs

1.	Revīzijas juridiskais pamatojums	3
2.	Revīzijas mērķis	3
3.	Valsts kontroles revidentu atbildība	3
4.	Revidējamās vienības atbildība	3
5.	Revīzijas apjoms.....	3
6.	Kopsavilkums	4
7.	Revidējamās jomas īss raksturojums	4
8.	Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	10
8.1.	Būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošana	10
8.1.1.	Būvinspektoru darbība būvobjektu pārbaudēs	10
8.1.2.	Pašvaldības kompetence	19
8.1.3.	Būvizstrādājumu atbilstības tehniskajiem noteikumiem nodrošināšana	20
8.1.4.	Būvniecības, arī vides pieejamības, kontroles tiesības.....	29
8.2.	Valsts būvinspekcijas reorganizācijas finansiālais ieguvums	31

PIELIKUMI:

- 1.pielikums – Būtiskākie būvniecības procesu reglamentējošie normatīvie akti
- 2.pielikums – Būvniecības process (atbilstoši Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” un Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumiem Nr.299 „Par būvju pieņemšanu ekspluatācijā”)
- 3.pielikums – Ministru kabineta 04.12.2007. noteikumos Nr.831 „Valsts būvinspekcijas nolikums” noteiktie Valsts būvinspekcijas uzdevumi un amatpersonu tiesības un pienākumi

1. Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 30.04.2010. revīzijas uzdevumu Nr.5.1–2–7/2010, ir veikta likumības revīzija par būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošanu pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas.
2. Revīziju veica vecākā valsts revidente Inga Cēsniere un valsts revidente Linda Mikanovska.

2. Revīzijas mērķis

3. Revīzijas mērķis bija noskaidrot vai:
 - 3.1. pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas:
 - 3.1.1. normatīvie akti nodrošina droša būvniecības procesa veikšanu;
 - 3.1.2. praksē tiek nodrošināta būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas atbilstoša īstenošana;
 - 3.2. valstī tiek nodrošinātas būvuzstrādājumu atbilstības tehniskajiem noteikumiem pārbaudes kopumā;
 - 3.3. reorganizējot Valsts būvinspekciju ir sasniegts plānotais finansiālais ieguvums, vienlaikus nodrošinot pietiekamu būvniecības procesa uzraudzību un kontroli.

3. Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

4. Revidējamās vienības atbildība

5. Ekonomikas ministrija un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir atbildīgi par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

5. Revīzijas apjoms

6. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem.
7. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošanu pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas.
8. Revīzija veikta par laika posmu no 01.01.2009. līdz 30.06.2010.
9. Revīzija ietvēra:
 - 9.1. informācijas apkopošanu un izvērtēšanu par būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošanu Ekonomikas ministrijā;
 - 9.2. pārbaudes par būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošanu izlases kārtā izvēlētajās būvvaldēs:
 - 9.2.1. Amatas novada apvienotajā būvvaldē;
 - 9.2.2. Baldones novada būvvaldē;
 - 9.2.3. Bauskas novada būvvaldē;
 - 9.2.4. Carnikavas novada būvvaldē;
 - 9.2.5. Ikšķiles novada būvvaldē;
 - 9.2.6. Jūrmalas pilsētas pilsētplānošanas nodaļā;

- 9.2.7. Ogres novada Ogres būvvaldē;
- 9.2.8. Salaspils novada būvvaldē;
- 9.3. pašvaldību izveidoto būvvalžu iesniegtās informācijas apkopošanu un izvērtēšanu par:
 - 9.3.1. laika posmā no 01.01.2009. līdz 01.06.2010. izsniegtajām būvatļaujām, ekspluatācijā pieņemtajām būvēm, veiktajām pārbaudēm būvēs un būvvaldes ierosinātajām un organizētajām būvekspertīzēm - profesionālajām pārbaudēm, kuru mērķis ir dot pamatotu atzinumu par būvprojekta, būves tehniskā stāvokļa vai veikto būvdarbu tehnisko risinājumu atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām;
 - 9.3.2. pašvaldību būvinspektoru veiktajām būvizstrādājumu pārbaudēm būvlaukumos, būvizstrādājumu tirdzniecības vietās un būvizstrādājumu ražotnēs;
 - 9.3.3. pašvaldību būvvaldēs nodarbināto būvinspektoru skaitu un kopējiem izdevumiem būvinspektoru atlīdzībai;
- 9.4. pārbaudes Patērētāju tiesību aizsardzības centrā attiecībā uz būvizstrādājumu atbilstības prasību ievērošanas kontroli reglamentētajā jomā;
- 9.5. informācijas apkopošanu un izvērtēšanu par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Patērētāju tiesību aizsardzības centra un Iekšlietu ministrijas papildu izdevumiem, īstenojot no reorganizētās Valsts būvinspekcijas pārņemtās funkcijas.
- 10. Revīzijas ietvaros netika veiktas pārbaudes par:
 - 10.1. Iekšlietu ministrijas un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas veikto darbību pietiekamību, īstenojot no reorganizētās Valsts būvinspekcijas pārņemtās funkcijas;
 - 10.2. Ekonomikas ministrijas veiktajām darbībām, īstenojot uzdevumus saistībā ar būvniecības politikas izstrādi un informatīvās bāzes uzturēšanu.

6. Kopsavilkums

- 11. Likvidējot Valsts būvinspekciju fiskālās konsolidācijas mērķu sasniegšanas nolūkā, līdzekļi 2009.gada II pusgadā ir ietaupīti tikai daļēji. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt no Valsts būvinspekcijas pārņemto funkciju īstenošanu, faktiskais valsts budžeta līdzekļu ietaupījums bija tikai 59% no sākotnēji plānotās finanšu līdzekļu ekonomijas¹.
- 12. Lēmuma par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju sagatavošanas procesā netika pietiekami izvērtēta plānotās reorganizācijas ietekme uz būvniecības procesa kontroles funkcijas īstenošanu valstī, un revīzijas laikā tika konstatētas nepilnības normatīvajā regulējumā un atbildīgo institūciju faktiskajā rīcībā, kas ietekmē patērētāju drošību.
- 13. Pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas būvniecības kontroles funkcijas īstenošana valstī kopumā ir pavājinājusies, jo:
 - 13.1. pašvaldību būvinspektori neveic regulāras pārbaudes būvobjektos būvniecības procesa norises laikā - 2009.gadā vidēji ir tikušas veiktas 0,16 pārbaudes uz

¹ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļas „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem” 6.punkts.

- vienu ekspluatācijā pieņemtu objektu, galvenokārt pārbaudes veicot tikai būvniecības beigās - pieņemot būvi ekspluatācijā;
- 13.2. pašvaldību būvinspektori kopumā 2009.gada laikā ir veikuši gandrīz par 71% mazāk pārbaužu nekā Valsts būvinspekcija 2008.gada laikā;
 - 13.3. 2009.gadā 17,9% no izlases veidā pārbaudītajiem pašvaldību finansētiem objektiem apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām, savukārt, Valsts būvinspekcijas darbības laikā 2008.gadā, šis rādītājs bija tikai 3,2%.
14. Pēc Valsts būvinspekcijas likvidēšanas pašvaldību būvinspektori ir vienīgās amatpersonas, kuras uzrauga būvniecību pašvaldības administratīvajā teritorijā, tajā skaitā arī gadījumos, kad pati pašvaldība veic būvniecību, un būvinspektori vienlaikus atrodas darba attiecībās ar pārraugāmo pašvaldību, līdz ar to būvinspektoru neatkarība ir apšaubāma.
 15. Vispārējā būvniecības koordinācija valstī ir nepietiekama, kā rezultātā būvinspektoru pieeja un principi pārbaužu veikšanā objektos ir atšķirīga, jo:
 - 15.1. spēkā esošie normatīvie akti nenosaka būvinspektoru minimālās nepieciešamās darbības un to regularitāti, kontrolējot būvniecības procesa atbilstību normatīvo aktu prasībām, piemēram, nav noteikti būvju veidi, būvniecības procesa vai būves stadijas, kurās pārbaužu veikšana būtu obligāta;
 - 15.2. pašvaldību administratīvajās teritorijās viena būvinspektora pārraugāmo būvobjektu skaits ir robežās no trim līdz 134 būvobjektiem, kas liecina par nepietiekamu kapacitāti būvniecības procesa uzraudzībā blīvi apdzīvotajās teritorijās;
 - 15.3. pašvaldību būvinspektoru veiktās pārbaudes pamatā netiek dokumentētas, līdz ar to nav iespējams pārliecināties, ka tās nodrošina būvniecības procesa uzraudzību atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un tehniskajām prasībām.
 16. Būvvaldēs būtiski atšķiras izsniegto būvatļauju skaits, ekspluatācijā pieņemto būvju skaits, kā arī veikto pārbaužu skaits uz vienu būvinspektoru, kas ietekmē būvinspektoru īstenotās uzraudzības kvalitāti. Turklāt, pie līdzīgas noslodzes (piemēram, līdzīga izdoto būvatļauju skaita) būvinspektoru atlīdzība būtiski atšķiras. Tā, būvvaldēs, kuras gadā bija izsniegušas 21 būvatļauju, būvinspektoru vidējā mēnešalga bija robežās no Ls 730 līdz Ls 1 707, vienlaikus pastāvot būvvaldēm, kurās līdzīga mēnešalga tiek maksāta gadījumos, kad izsniegto būvatļauju skaits ir 7 – 8 reizes lielāks, kā rezultātā pastāv nepietiekamas būvinspektoru darba kvalitātes vai pretēji - nelietderīga pašvaldības līdzekļu izlietošanas risks.
 17. 26.10.2010. pieņemtie Ministru kabineta noteikumi² ir nepilnīgi, jo noteikumos nav noteiktas būvinspektoru minimālās nepieciešamās darbības un to regularitāte, kontrolējot būvniecības procesa atbilstību normatīvo aktu prasībām. Turklāt, noteikumi nenodrošinās iespēju Ekonomikas ministrijai operatīvi konstatēt un novērst nepilnības būvinspektoru darbā būvniecības kontrolē, jo noteikumos ir iekļauta prasība profesionālās darbības pārskatu iesniegt tikai reizi gadā.
 18. Patērētāju tiesību aizsardzības centra veiktās pārbaudes nesniedz pārliecību, ka ir nodrošināta efektīva komersantu, kas tirgū piedāvā neatbilstošus būvizstrādājumus, identificēšana, jo:

² Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

- 18.1. 2009.gada un 2010.gada I pusgada laikā būvizstrādājumu ražošanas, uzglabāšanas un tirdzniecības vietās centrs ir pārbaudījis tikai astoņas no kopumā 37 reglamentētajām būvizstrādājumu grupām;
 - 18.2. situācijā, kad apmēram 20 līdz 30 % būvizstrādājumu saskaņā ar sniegto informāciju³ tiek iepirkti tieši no ražotāja, nevis to tirdzniecības vietās, būvmateriālu ražotnēs ir veikti tikai 4% no kopējām būvizstrādājumu pārbaudēm;
 - 18.3. nav iespējams gūt pārliecību, ka centra veiktās pārbaudes efektīvi nodrošina komersantu, kas tirgū piedāvā neatbilstošu būvizstrādājumus, identificēšanu.
19. Patērētāju tiesību aizsardzības centram nebūs iespējams ievērot Regulas⁴ prasību, kas paredz, ka tirgus uzraudzības iestāde attiecīgos gadījumos izdara fiziskas un laboratoriskas pārbaudes, jo 2010.gadā ekspertīzes (laboratoriskas pārbaudes) nav plānots veikt vispār.
 20. Ministru kabineta noteikumos⁵ nosakot, ka ražotāja atbilstības deklarācija jā sagatavo katrai saražotajai būvizstrādājumu partijai, šādai prasībai neesot Direktīvā⁶, turklāt nedodot skaidrojumu terminam „katra saražotā būvizstrādājumu partija”, tiek radīts risks normatīvo aktu prasību atšķirīgai interpretācijai.

7. Revidējamās jomas īss raksturojums

21. Būvniecības jomu reglamentējošo normatīvo aktu sistēma ir sarežģīta un to veido Būvniecības likums, 25 speciālie likumi, 48 Ministru kabineta rīkojumi un noteikumi, kā arī 31 Latvijas būvnormatīvs, kas apstiprināts kā Ministru kabineta noteikumi. Normatīvie akti apkopoti 1.pielikumā.
22. Būvniecības procesā tiek izdalīti šādi posmi:
 - 22.1. būvprojektēšanas sagatavošana;
 - 22.2. būvprojektēšana;
 - 22.3. būvprojekta saskaņošana;
 - 22.4. būvprojekta ekspertīze, ja nepieciešams;
 - 22.5. būvprojekta akceptēšana;
 - 22.6. būvatļaujas saņemšana;
 - 22.7. būvdarbu veikšana;
 - 22.8. projekta nodošana ekspluatācijā;
 - 22.9. būvdarbu apturēšana, pārtraukšana, būves konservācija, būves nojaukšana vai iepriekšējā stāvokļa atjaunošana, ja nepieciešams (skatīt 2.pielikumu).
23. Būvniecības likums nosaka būvniecības dalībnieku savstarpējās attiecības, kā arī viņu tiesības un pienākumus būvniecības procesā un atbildību par būvniecības rezultātā tapušās būves atbilstību tās uzdevumam, ekonomiskajam izdevīgumam, paredzētajam

³ Biedrības „Būvniecības attīstības stratēģiskā partnerība” (vienotais reģistrācijas numurs 40008104779) valdes priekšsēdētāja 10.09.2010. elektroniskā vēstule.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 19.pants.

⁵ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

⁶ Padomes Direktīva Padomes Direktīva (EEK) Nr.89/106/EEK (1988.gada 21.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem.

kalpošanas ilgumam un attiecīgajiem normatīvajiem aktiem, kā arī valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju kompetenci attiecīgajā būvniecības jomā.

24. Būvniecības likuma⁷ redakcija, kas bija spēkā līdz 30.06.2009., paredzēja, ka Valsts būvinspekcija veic būvniecības valsts kontroli, kā arī to, ka Valsts būvinspekcija papildus citos normatīvajos aktos noteiktajiem uzdevumiem:
 - 24.1. pārbauda, kā amatpersonas un valsts un pašvaldību institūcijas ievēro likumu un citu normatīvo aktu prasības būvniecības jomā;
 - 24.2. kontrolē likumu un citu normatīvo aktu prasību izpildi attiecībā uz būvizstrādājumu kvalitāti;
 - 24.3. veic būvniecības procesa tiesiskuma pārbaudi;
 - 24.4. dod pašvaldību būvvaldēm norādījumus konstatēto būvniecības procesa tiesiskuma pārkāpumu novēršanai un uzrauga to izpildi.
25. Lai nodrošinātu noteikto⁸ funkciju izpildi, Valsts būvinspekcija līdz 30.06.2009. saskaņā ar nolikumu⁹ kopumā īstenoja 20 uzdevumus. Detalizēta informācija par Valsts būvinspekcijai noteiktajiem uzdevumiem un amatpersonu tiesībām un pienākumiem apkopota 3.pielikumā.
26. Īstenojot būvniecības kontroles funkciju, Valsts būvinspekcija 2008.gadā veica arī pašvaldību būvvalžu kompleksās pārbaudes, 1 884 būvprojektu pārbaudes un pārbaudes 2 300 būvobjektos.
27. Revīzijas laikā Ekonomika ministrija turpināja izstrādāt jauno Būvniecības likuma projektu. Ekonomikas ministrijas iesniegtais likumprojekts „Būvniecības likums” tika atbalstīts Ministru kabineta sēdē¹⁰ 18.05.2010. un 31.05.2010. tika iesniegts Saeimas Prezidijam un 10.06.2010. tika nodots Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.
28. Līdz 01.10.2010. iesniegtais likumprojekts „Būvniecības likums” nebija pieņemts.
29. Vispārīgie būvnoteikumi¹¹ nosaka prasības visu veidu būvju¹² projektēšanas sagatavošanai, būvprojekta izstrādāšanai un būvdarbu veikšanai, kā arī būves nojaukšanai un minēto procesu norises kārtību.
30. Ministru kabineta 29.05.2009. rīkojums¹³ noteica, ka Valsts būvinspekcija reorganizējama līdz 30.06.2009. un tās funkcijas nododamas:
 - 30.1. Ekonomikas ministrijai;
 - 30.2. divām Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esošajām iestādēm - Patērētāju tiesību aizsardzības centram un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai;
 - 30.3. Iekšlietu ministrijai.
31. Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam¹⁴ no 01.07.2009.:

⁷ Būvniecības likuma 29.panta pirmā un otrā daļa (redakcija līdz 30.06.2009.).

⁸ Būvniecības likumā, likumā „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu”, Energētikas likumā un likumā „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” noteiktās funkcijas.

⁹ Ministru kabineta 04.12.2007. noteikumu Nr.831 „Valsts būvinspekcijas nolikums” 3.punkts (spēkā līdz 27.03.2010.).

¹⁰ Ministru kabineta 18.05.2010. sēdes protokols Nr.25 42.§.

¹¹ Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 26.punkts.

¹² Atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta trešajā daļā noteiktajam būve ir būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija.

¹³ Ministru kabineta 29.05.2009. rīkojums Nr.352 „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”.

¹⁴ Ministru kabineta 29.05.2009. rīkojuma Nr.352 „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju” 2.punkts.

- 31.1. Ekonomikas ministrijai bija jāpārņem Valsts būvinspekcijas funkcijas, tiesības, saistības, mantu, arhīvu un finanšu līdzekļus saistībā ar būvniecības kontroli;
- 31.2. Patērētāju tiesību aizsardzības centram bija jāpārņem Valsts būvinspekcijas funkcijas, kas saistītas ar bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzību un kontroli, kā arī būvizstrādājumu atbilstības prasību ievērošanas kontroli reglamentētajā jomā;
- 31.3. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai bija jāpārņem Valsts būvinspekcijas funkcijas, kas saistītas ar:
 - 31.3.1. energoapgādes komersantu, kā arī tādu komersantu objektu un enerģijas lietošanas iekārtu un ietaišu valsts tehnisko uzraudzību un kontroli, kuri veic komercdarbību, kas ietver siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanu, iepirkšanu, pārvadi, sadali vai realizāciju, bet kuriem šīs komercdarbības veikšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem licence nav nepieciešama;
 - 31.3.2. hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma uzraudzību un hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju un to ekspluatācijas atbilstības reglamentējošo normatīvo aktu prasībām kontroli;
- 31.4. Iekšlietu ministrijai bija jāpārņem Valsts būvinspekcijas funkcijas, kas saistītas ar reģistrācijas apliecību izsniegšanu un pārreģistrēšanu, pagarināšanu vai anulēšanu komersantiem, kuri vēlas veikt rūpnieciskos spridzināšanas darbus, sniegt pirotehniskos pakalpojumus, glabāt minēto darbu veikšanai un pakalpojumu sniegšanai paredzētos pirotehniskos izstrādājumus, sprāgstvielas, detonatorus vai to palīgierīces.

Ekonomikas ministrijas kompetence

32. Būvniecības likums¹⁵ nosaka, ka būvniecības vispārējo pārraudzību un koordināciju valstī veic Ekonomikas ministrija. Ministrija izstrādā vienotu valsts politiku būvniecībā un nodrošina šīs politikas realizēšanu. Lai veiktu šo uzdevumu, ministrijai ir:
 - 32.1. jāizstrādā būvniecības attīstības stratēģija un programma;
 - 32.2. jāizstrādā priekšlikumi būvniecību reglamentējošu normatīvo aktu sistēmas pilnveidošanai;
 - 32.3. jāizstrādā, jāapkopo un jāiesniedz Ministru kabinetam apstiprināšanai būvnormatīvi;
 - 32.4. savas kompetences ietvaros jāizskata sūdzības par valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju rīcību būvniecības jomā;
 - 32.5. jāuztur informatīvu bāzi būvniecības pārraudzības un kontroles nodrošināšanai;
 - 32.6. jāuztur būvkomersantu reģistrs (būvkomersantu reģistra uzturēšanu, būvkomersantu reģistrāciju un ar to saistīto lēmumu pieņemšanu ministrija var deleģēt atvasinātām publiskām personām, kā arī privātpersonām);
 - 32.7. līdz 01.07.2009.¹⁶ bija:
 - 32.7.1. jānodrošina valsts kontrole būvniecībā;
 - 32.7.2. jāuzrauga un jākontrolē vides pieejamības prasību ievērošana publiskajās ēkās un būvēs.

¹⁵ Būvniecības likuma 4.pants.

¹⁶ Saskaņā ar 12.06.2009. „Grozījumiem Būvniecības likumā” minētie uzdevumi izslēgti no likuma.

Patērētāju tiesību aizsardzības centra kompetence

33. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir ekonomikas ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde¹⁷.
34. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem¹⁸ Patērētāju tiesību aizsardzības centra mērķis ir īstenot patērētāju tiesību un interešu aizsardzību, tirgus uzraudzību, kā arī bīstamo iekārtu un reglamentētās metroloģijas uzraudzību.
35. Līdz 20.03.2010. spēkā bija Ministru kabineta noteikumu¹⁹ 42.punkta redakcija, kas paredzēja, ka būvizstrādājumu tirgus uzraudzību Preču un pakalpojumu drošuma likumā un Ministru kabineta noteikumos²⁰ noteiktajā kārtībā veica tirgus uzraudzības institūcijas – Valsts būvinspekcija un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Vienlaikus Ministru kabineta noteikumi²¹ paredzēja minētajām institūcijām tiesības apmeklēt:
 - 35.1. būvizstrādājumu ražošanas vietas;
 - 35.2. būvizstrādājumu uzglabāšanas vietas;
 - 35.3. būvizstrādājumu tirdzniecības vietas;
 - 35.4. būvlaukumus.
36. Arī veiktie grozījumi Ministru kabineta noteikumos²² noteica, ka no 20.03.2010. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir vienīgā tirgus uzraudzības institūcija, kurai ir tiesības:
 - 36.1. apmeklēt būvizstrādājumu ražošanas, uzglabāšanas un tirdzniecības vietas, kā arī būvlaukumus²³;
 - 36.2. pieprasīt no būvizstrādājuma ražotāja, importētāja vai personas, kas piedāvā būvizstrādājumu tirgū, dokumentāciju, uz kuru pamatojoties izsniegts būvizstrādājuma atbilstības apliecinājums, un atbilstības deklarāciju²⁴;
 - 36.3. ņemt būvizstrādājumu paraugus un organizēt to ekspertīzi, lai novērtētu attiecīgo būvizstrādājumu atbilstību noteikumu²⁵ prasībām²⁶.

¹⁷ Ministru kabineta 01.08.2006. noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 1.punkts.

¹⁸ Ministru kabineta 01.08.2006. noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 2.punkts.

¹⁹ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 42.punkts (redakcijā līdz 20.03.2010.).

²⁰ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

²¹ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 42.1.apakšpunkts.

²² Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

²³ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 42.1.apakšpunkts.

²⁴ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 42.2.apakšpunkts.

²⁵ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

²⁶ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 42.3.apakšpunkts.

Pašvaldību būvinspektoru kompetence

37. Vispārīgie būvnoteikumiem²⁷ nosaka, ka būvniecības kontroli veic pašvaldības būvinspektors saskaņā ar Būvniecības likumu²⁸ un citiem normatīvajiem aktiem.
38. Būvniecības likums²⁹ nosaka, ka:
 - 38.1. būvinspektoram ir tiesības apskatīt un pārbaudīt būves, ieiet tajās, apsekot tās, pieprasīt paskaidrojumus un Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētos dokumentus, kā arī lūgt uz būvuzņēmēja vai būvētāja rēķina atbrīvot telpas, padarot tās pieejamas, un atsegt būvju daļas, lai varētu pārbaudīt uzbūvēto konstrukciju, ja konstatētas nedrošuma pazīmes;
 - 38.2. par katru pārbaudi būvinspektors dod atzinumu un, ja nepieciešams, arī norādījumus par to, kā novēršami pārkāpumi;
 - 38.3. būvinspektoram ir tiesības apturēt būvniecību līdz laikam, kad atzinumā dotie norādījumi tiek izpildīti;
 - 38.4. ja būvniecība notiek bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam, būvinspektors uzdod nekavējoties pārtraukt būvdarbus līdz attiecīgās pašvaldības pieņemtā lēmuma izpildei.
39. Ministru kabineta noteikumi³⁰ nosaka, ka būvi pieņem ekspluatācijā vietējās pašvaldības domes izveidota pieņemšanas komisija, kuras sastāvā ir:
 - 39.1. pašvaldības būvinspektors (komisijas priekšsēdētājs);
 - 39.2. pašvaldības arhitekts;
 - 39.3. pasūtītājs vai tā pilnvarots pārstāvis;
 - 39.4. būvprojekta autors, ja objektā nav veikta autoruzraudzība saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 161.punktu vai ja tas ir arhitektūras konkursa projekts.

8. Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

8.1. Būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošana

8.1.1. Būvinspektoru darbība būvobjektu pārbaudēs

Konstatējumi

40. Spēkā esošie būvniecības jomu reglamentējošie normatīvie akti nenosaka būvobjekta apskates un pārbaudes veikšanas kārtību, kā arī nenosaka kritērijus vai nosacījumus (piemēram, būvju veidi, būvniecības procesa vai būves stadijas, kurās pārbaudzi veikšana būtu obligāta), kas būvinspektoram jāpiemēro plānojot pārbaudzi veikšanu objektos.
41. 26.10.2010. pieņemtie Ministru kabineta noteikumi³¹ arī nereglamentē iepriekšminētos jautājumus.
42. Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas iesniegto informāciju³², uz 21.05.2010. Latvijas Republikas administratīvajā teritorijā bija izveidotas 83 būvvaldes, tajā skaitā:

²⁷ Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 162.punkts.

²⁸ Būvniecības likuma 30.pants.

²⁹ Būvniecības likuma 30.pants.

³⁰ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 8. un 9.punkts.

³¹ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

³² Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta direktora p.i., Būvniecības uzraudzības nodaļas vadītāja 24.05.2010. elektroniski atsūtītā informācija „Latvijas novadu būvvalžu saraksts (109 novadi)” un „Latvijas pilsētu būvvalžu saraksts (deviņas pilsētas)”.

- 42.1. deviņas pilsētu būvvaldes, kuras veica būvniecības kontroli republikas pilsētās³³;
- 42.2. 74 novadu būvvaldes, kuras veica būvniecības kontroli 109 novados (jaunie novadi izveidoti administratīvi teritoriālās reformas rezultātā un darbu uzsāka 01.07.2009.).
43. Revīzijas laikā tika pieprasīta un saņemta informācija par 73 jeb 88% pašvaldību izveidoto būvvalžu, kuras veic būvniecības uzraudzību un kontroli Latvijas Republikas administratīvajā teritorijā, darbību. Informācija netika saņemta par 10 pašvaldību izveidoto būvvalžu³⁴ darbību.
44. Analizējot iesniegto informāciju, konstatēts, ka 2009.gadā un 2010.gada piecos mēnešos Latvijas Republikas administratīvajā teritorijā kopumā:
 - 44.1. bija izsniegtas 4 392 būvatļaujas, no kurām:
 - 44.1.1. 1 702 būvatļaujas jeb 39% izsniegtas sabiedriski nozīmīgiem objektiem;
 - 44.1.2. 2 690 būvatļaujas jeb 61% izsniegtas privātas lietošanas objektiem;
 - 44.2. ekspluatācijā bija pieņemti 3 941 objekti, no kuriem:
 - 44.2.1. 1 594 jeb 40% bija sabiedriski nozīmīgi objekti;
 - 44.2.2. 2 347 jeb 60% bija privātas lietošanas objekti;
 - 44.3. būvinspektori objektos bija veikuši 1 339 pārbaudes³⁵, no kurām:
 - 44.3.1. 510 pārbaudes veiktas sabiedriski nozīmīgos objektos;
 - 44.3.2. 405 pārbaudes - privātas lietošanas objektā;
 - 44.4. būvinspektori bija ierosinājuši 365 ekspertīzes.
45. Saskaņā ar iesniegto informāciju par būvinspektoru veiktajām pārbaudēm:
 - 45.1. objektā, kuram izsniegta būvatļauja, 2009.gadā bija veiktas vidēji 0,06 pārbaudes, bet 2010.gada piecos mēnešos - vidēji 0,10 pārbaudes;
 - 45.2. ekspluatācijā pieņemtajās būvēs 2009.gadā bija veiktas vidēji 0,16 pārbaudes, bet 2010.gada piecos mēnešos - vidēji 0,11 pārbaudes.
46. Analizējot un salīdzinot iesniegto informāciju par būvvalžu darbību 2009.gadā un 2010.gada piecos mēnešos, konstatēts, ka dažādās administratīvajās teritorijās būtiski atšķiras izsniegto būvatļauju skaits, ekspluatācijā pieņemto būvju skaits, kā arī būvinspektoru veikto pārbaužu skaits būvēs, līdz ar to - būvinspektoru noslodze. Informācija par būvatļauju skaitu, ekspluatācijā pieņemto būvju skaitu un būvinspektoru veikto pārbaužu skaitu ir apkopota 1.tabulā.

³³ Daugavpils, Jēkabpils, Jelgava, Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Rīga, Valmiera un Ventspils.

³⁴ Alojās novada būvvalde, Babītes novada būvvalde, Brocēnu novada būvvalde, Dundagas novada būvvalde, Limbažu novada būvvalde, Līgatnes novada būvvalde, Līvānu novada būvvalde, Rēzeknes pilsētas būvvalde, Salacgrīvas novada būvvalde un Ventspils novada būvvalde.

³⁵ No iesniegtās informācijas, nav iespējams identificēt 424 veikto pārbaužu objektus, jo informācija iesniegta kopumā par veikto pārbaužu skaitu, nenorādot pārbaudes objektu.

Izsniegtās būvatļaujas, ekspluatācijā pieņemtās būves un būvinspektoru veiktās pārbaudes būvēs

Rādītājs ³⁶	2009.gadā			2010.gada piecos mēnešos		
	vidēji valstī	diapazons dažādās būvvaldēs		vidēji valstī	diapazons dažādās būvvaldēs	
		no	līdz		no	līdz
Izsniegto būvatļauju skaits uz vienu teritorijas kvadrātkilometru (km ²)	0,05	0,01	3,95	0,02	0,01	4,89
Ekspluatācijā pieņemto būvju skaits uz vienu teritorijas kvadrātkilometru (km ²)	0,05	0,01	3,88	0,02	0,01	3,83
Izsniegto būvatļauju skaits uz vienu būvinspektoru	39,07	4	134	18,32	2	88
Ekspluatācijā pieņemto būvju skaits uz vienu būvinspektoru	37,20	4	130	14,59	2	69
Veikto pārbauzu skaits uz vienu būvinspektoru	9,15	0	108	3,64	0	40

47. Analizējot iesniegto informāciju, konstatēts, ka dažādos novados būtiski atšķiras būvinspektoru pieeja pārbauzu veikšanā būvobjektos atkarībā no objekta pielietojuma nozīmes (sabiedriskas nozīmes objekts vai privātas lietošanas objekts) un pārbauzu intensitāte uz vienu būvobjektu. Salīdzinoša informācija par būvinspektoru veiktajām pārbaudēm būvobjektos ir apkopota 2.tabulā.

Būvinspektoru veikto pārbauzu skaits sadalījumā pa dažādās nozīmes objektiem

Rādītājs	2009.gadā					2010.gada piecos mēnešos				
	KOPĀ	tajā skaitā				KOPĀ	tajā skaitā			
		sabiedriskas nozīmes objektos ³⁷	% no kopējā skaita	privātas nozīmes objekts	% no kopējā skaita		sabiedriskas nozīmes objektos ³⁸	% no kopējā skaita	privātas nozīmes objekts	% no kopējā skaita
Izsniegto būvatļauju skaits	3 033	1 161	38	1 872	62	1 359	541	40	818	60
Ekspluatācijā pieņemto būvju skaits	2 879	1 271	44	1 608	56	1 062	323	30	739	70
Būvinspektora veikto pārbauzu (par kurām sagatavoti akti) skaits	662	370	56	292	44	253	140	55	113	45

48. Dažādās būvvaldēs veikto pārbauzu skaits un procentuālais sadalījums pa objektu veidiem būtiski atšķiras, ir arī būvvaldes, kuras pārbaudes privātas lietošanas objektos neveic vispār.

³⁶ Valstī vidēji izsniegto būvatļauju (vai ekspluatācijā pieņemto būvju vai veikto pārbauzu) skaits aprēķināts kā periodā izsniegto visu būvatļauju attiecība pret Latvijas administratīvās teritorijas platību. Diapazons dažādās būvvaldēs aprēķināts kā konkrētajā pašvaldības administratīvajā teritorijā izsniegto būvatļauju (vai ekspluatācijā pieņemto būvju vai veikto pārbauzu) skaits pret kopējo pašvaldības platību.

³⁷ Sabiedriskas nozīmes objekts ir atbilstoši Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 25.²punktā sniegtajai definīcijai, papildu iekļaujot valsts un pašvaldību institūciju pasūtītos objektus.

³⁸ Sabiedriskas nozīmes objekts ir atbilstoši Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 25.²punktā sniegtajai definīcijai, papildu iekļaujot valsts un pašvaldību institūciju pasūtītos objektus.

49. Analizējot un salīdzinot informāciju par būvinspektoru skaitu būvvaldēs un būvvalžu izdevumiem būvinspektoru atlīdzībai 2009.gadā un 2010.gada piecos mēnešos, konstatēts, ka:
- 49.1. kopējie izdevumi pašvaldības būvinspektoru darbību nodrošināšanai (neskaitot izdevumus telpu īrei, uzturēšanai, transportlīdzekļu uzturēšanai, biroja precēm un inventāram un citiem izdevumiem) 2009.gadā bija vismaz Ls 266 849,60, savukārt, 2010.gada piecos mēnešos bija vismaz Ls 103 085,12;
 - 49.2. būvinspektoriem noteiktais atalgojums nav atkarīgs no būvinspektora noslodzes un dažādās būvvaldēs būtiski atšķiras. Vidējā mēnešalga 2009.gadā bija robežās no Ls 191 mēnesī līdz Ls 1 707 mēnesī, piemēram, 2009.gadā vidējā mēnešalga būvvaldēs, kurās bija izsniegtas:
 - 49.2.1. 19 būvatļaujas bija gan Ls 516, gan Ls 645. Vienlaikus bija būvvalde, kurā būvinspektora vidējā mēnešalga bija Ls 639, kaut gan izsniegto būvatļauju skaits bija 107;
 - 49.2.2. 20 būvatļaujas bija gan Ls 256, gan Ls 370. Vienlaikus bija būvvalde, kurā būvinspektora vidējā mēnešalga bija Ls 322, lai gan izsniegtas bija divas būvatļaujas;
 - 49.2.3. 21 būvatļauja bija gan Ls 730, gan Ls 1 707. Vienlaikus bija būvvalde, kurā būvinspektora vidējā mēnešalga bija Ls 726, kaut gan izsniegto būvatļauju skaits bija 176, un būvvalde, kurā būvinspektora vidējā mēnešalga bija Ls 1 224 un izsniegto būvatļauju skaits bija 133;
 - 49.3. būvinspektoru skaits dažādās būvvaldēs nav proporcionāls ne administratīvās teritorijas platībai, ne izsniegto būvatļauju un ekspluatācijā pieņemto būvju skaitam vai tā izmaiņām.
50. Atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam izdotie Ministru kabineta noteikumi³⁹, kas ir spēkā no 01.01.2010., nosaka, ka amatu saimei „Teritorijas plānošana” mēnešalgas maksimālais apmērs ir ne vairāk kā Ls 1 347.
51. Būvinspektoru vidējā mēnešalga 2010.gada piecos mēnešos bija robežās no Ls 182 mēnesī līdz Ls 1 026 mēnesī.
52. Dažādos novados būtiski atšķiras būvinspektora īstenotās vienas būvniecības kontroles un uzraudzības darbības izmaksas. Salīdzinoša informācija par būvinspektoru veikto uzraudzības darbību vidējām izmaksām ir apkopota 3.tabulā.

³⁹ Ministru kabineta 22.12.2009. noteikumu Nr.1651 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un to noteikšanas kārtību” 3.1 pielikums „Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 11.panta pirmajā daļā minēto amatpersonu un darbinieku mēnešalgas maksimālais apmērs atbilstoši amatam noteiktajai mēnešalgu grupai”.

Būvinspektoru veikto uzraudzības darbību izmaksas

(Ls)

Rādītājs	2009.gadā			2010.gada piecos mēnešos		
	vidēji valstī	diapazons dažādās būvvaldēs		vidēji valstī	diapazons dažādās būvvaldēs	
		no	līdz		no	līdz
Vienas izsniegtās būvatļaujas vidējās izmaksas	80,72	14,34	250,54	70,70	32,14	252,70
Vienas būves pieņemšanas ekspluatācijā vidējās izmaksas	80,72	14,34	250,54	70,70	32,14	252,70
Vienas būvinspektora veiktās objekta pārbaudes vidējās izmaksas	80,72	14,34	376,39	70,70	32,14	159,80

53. 2009.gadā kopumā valstī bija izsniegta 6931 būvatļauja⁴⁰, kas ir par 32,5% mazāk nekā 2008.gadā izsniegto būvatļauju skaits.
54. Valsts būvinspekcija 2008.gadā būvobjektos kopumā veica 2 300 pārbaudes, savukārt, pašvaldību būvinspektori 2009.gada laikā veica 662 pārbaudes, kas ir par 1 638 jeb 71% mazāk nekā Valsts būvinspekcijas veiktās pārbaudes.
55. Izlases apjomā iekļautās astoņas būvvaldes nebija izstrādājušas un apstiprinājušas iekšējos normatīvos aktus, kas noteiktu būvobjektu apskates un pārbaudes veikšanas kārtību.
56. Revīzijas ietvaros pārbaudot, kāda veida būvobjektos, izlases apjomā iekļauto pašvaldību būvvalžu būvinspektori ir veikuši pārbaudes, konstatēts, ka no izlasē iekļautajām astoņām būvvaldēm:
- 56.1. trīs būvvalžu⁴¹ būvinspektori pārbaudes veica visos būvobjektos, izņemot privātmājas;
- 56.2. vienas būvvaldes⁴² būvinspektors pārbaudes veica arī privātmājās, taču tikai gadījumos, ja par konkrēto objektu ir saņemta sūdzība;
- 56.3. četru būvvalžu⁴³ būvinspektori pārbaudes veica dažāda veida būvobjektos.
57. Lai gan likumā⁴⁴ ir noteikts, ka būvinspektors dod atzinumu par katru pārbaudi, revīzijā konstatēts, ka tikai viena būvvalde⁴⁵ no izlasē iekļautajām astoņām sagatavoja atzinumu par katru veikto pārbaudi. Pārējās būvvaldes atzinumus sagatavoja tikai gadījumos, ja pārbaudēs tika konstatēti būtiski pārkāpumi, piemēram, konstatēts, ka tiek veikta objekta būvniecība bez būvatļaujas vai saskaņota būvprojekta.
58. Būvniecības likumā nav noteikta atzinuma forma un nav sniegtas norādes par atzinumos iekļaujamo informāciju.
59. Saskaņā ar Administratīvā procesa likumu⁴⁶ administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai

⁴⁰ Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā publicētā informācija <http://data.csb.gov.lv/DATABASE/rupnbuvn/Istermina%20statistikas%20dati/Buvnieciba/Buvnieciba.asp>

⁴¹ Amatas novadu apvienotā būvvalde, Bauskas novada būvvalde, Baldones novada pašvaldības būvvalde.

⁴² Salaspils novada būvvalde.

⁴³ Carnikavas novada būvvalde, Ogres novada Ogres būvvalde, Jūrmalas pilsētas domes pilsētplānošanas nodaļa, Ikšķiles novada pašvaldības būvvalde.

⁴⁴ Būvniecības likuma 30.panta otrā daļa.

⁴⁵ Carnikavas novada būvvalde.

⁴⁶ Administratīvā procesa likuma 1.panta trešā daļa.

personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju.

60. Būvinspektora atzinums par būves pārbaudes rezultātiem atbilst administratīvā akta pazīmēm, līdz ar to uzskatāms par konstatējošo administratīvo aktu, kas jā sagatavo atbilstoši Administratīvā procesa likumā⁴⁷ noteiktajām prasībām.
61. Revīzijā konstatēts, ka pašvaldību būvinspektori atzinumus sagatavo atšķirīgi, piemēram:
 - 61.1. Bauskas novada būvvalde atzinumos norāda informāciju par pārbaudes vietu, laiku, mērķi, atzinuma adresātu/saņēmēju, informāciju par pārbaudes laikā konstatēto, kā arī norādījumus pārkāpuma novēršanai;
 - 61.2. Jūrmalas pilsētas pilsētplānošanas nodaļa, papildus Bauskas novada būvvaldes pārbaūžu atzinumos iekļautajai informācijai, pārbaūžu aktos iekļauj arī informāciju par aktam pievienotajiem pielikumiem (piemēram, fotogrāfijām);
 - 61.3. Ikšķiles novada būvvalde, papildus Bauskas novada būvvaldes pārbaūžu atzinumos iekļautajai informācijai, iekļauj informāciju par pārbaudē pieaicināto dalībnieku viedokli, bet neiekļauj informāciju par pārbaudes mērķi, kā arī nenorāda informāciju par aktam pievienotajiem pielikumiem;
 - 61.4. Ogres novada būvvalde pārbaūžu atzinumos iekļauj to pašu informāciju, kas iekļauta Bauskas novada būvvaldes pārbaūžu aktos, taču neiekļauj informāciju par veiktās pārbaudes mērķi, bet papildus iekļaujot informāciju par aktam pievienotajiem pielikumiem (piemēram, fotogrāfijām);
 - 61.5. Carnikavas novada būvvalde, papildus Bauskas novada būvvaldes pārbaūžu atzinumos iekļautajai informācijai, atzinumos iekļauj arī informāciju par būvniecības stadiju, kurā pārbaude veikta, un pārbaudē pieaicināto personu viedokli.
62. 26.10.2010. pieņemtie Ministru kabineta noteikumi⁴⁸ nosaka būvinspektora sagatavojamā atzinuma formu un tajā iekļaujamo informāciju.
63. Ministru kabineta noteikumi⁴⁹ nosaka kārtību, kādā pieņem ekspluatācijā jaunuzbūvētas, rekonstruētas, renovētas vai restaurētas būves, būvkompleksus vai būves kārtas neatkarīgi no to veida, piederības un īpašuma formas.
64. Ministru kabineta noteikumos ir noteikts, ka:
 - 64.1. par ēkas nodošanu ekspluatācijā būvvaldes arhīvā ir jāuzglabā šādi dokumenti⁵⁰:
 - 64.1.1. apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai;
 - 64.1.2. noteikumos⁵¹ noteikto institūciju atzinumi;
 - 64.1.3. būvprojektā paredzēto inženierkomunikāciju novietojuma uzmērījumi (digitālā veidā, LKS 92 koordinātu sistēmā) un tehnisko noteikumu izsniedzēju atzinumi par komunikāciju gatavību ekspluatācijai;

⁴⁷ Administratīvā procesa likuma 67.pants.

⁴⁸ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 2.pielikums.

⁴⁹ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 5. un 6.punkts.

⁵⁰ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 5. un 6. punkts.

⁵¹ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 4. un 4.¹ punkts.

- 64.1.4. būvprojektā paredzēto tehnoloģisko iekārtu, speciālo sistēmu un iekārtu pārbaudes protokoli un pieņemšanas akti, kā arī atbilstības apliecinājumus, ja to nepieciešamību nosaka normatīvie akti par iekārtu drošību;
- 64.2. jebkuru aktā par objekta pieņemšanu ekspluatācijā minēto atlikto būvdarbu pabeigšanu noteiktajos termiņos kontrolē pašvaldības būvinspektors⁵²;
- 64.3. ja atliktie būvdarbi netiek veikti aktā noteiktajos termiņos, būves īpašnieku sauc pie administratīvās atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā⁵³.
65. Četrās būvvaldēs⁵⁴ no izlasē iekļautajām astoņām, būvvaldes arhīvā netiek uzglabāta visa Ministru kabineta noteikumos⁵⁵ noteiktā dokumentācija, piemēram:
- 65.1. Salaspils novada būvvaldē 10 no 17 izlasē iekļauto objektu ekspluatācijā pieņemšanas lietās nebija Ministru kabineta noteikumos⁵⁶ noteikto institūciju atzinumi;
- 65.2. Baldones novada būvvaldē septiņās no deviņām izlasē iekļauto objektu ekspluatācijā pieņemšanas lietās nebija būvprojektā paredzēto inženierkomunikāciju novietojuma uzmērījumi un tehnisko noteikumu izsniedzēju atzinumi par komunikāciju gatavību ekspluatācijai;
- 65.3. Carnikavas novada būvvaldē vienā no 10 izlasē iekļauto objektu ekspluatācijā pieņemšanas lietām nebija būvprojektā paredzēto inženierkomunikāciju novietojuma uzmērījumi un tehnisko noteikumu izsniedzēju atzinumi par komunikāciju gatavību ekspluatācijai;
- 65.4. Bauskas novada būvvaldē vienā no 10 izlasē iekļauto objektu ekspluatācijā pieņemšanas lietām nebija viens no būvprojektā iekļauto tehnisko noteikumu izsniedzēju atzinumiem par būves gatavību ekspluatācijai.
66. Vispārīgajos būvnoteikumos ir noteikts, ka:
- 66.1. pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs saņem būvvaldes izsniegtu būvatļauju⁵⁷;
- 66.2. būvatļaujas derīguma termiņš nedrīkst būt mazāks par vienu gadu⁵⁸;
- 66.3. būvdarbu sagatavošana uzsākama tikai pēc tam, kad saņemta būvatļauja⁵⁹.
67. Savukārt Ministru kabineta noteikumos ir noteikts, ka:
- 67.1. būvi pieņem ekspluatācijā, ja tā ir uzbūvēta atbilstoši akceptētam būvprojektam⁶⁰;
- 67.2. būves pieņemšanu ekspluatācijā ierosina pasūtītājs vai būvētājs un ierosinot būves pieņemšanu ekspluatācijā, pasūtītājs vai būvētājs attiecīgajā būvvaldē iesniedz dažādus dokumentu oriģinālus, tajā skaitā, apliecinājumu par būves

⁵² Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 27.punkts.

⁵³ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 28.punkts.

⁵⁴ Salaspils novada būvvalde, Carnikavas novada būvvalde, Bauskas novada būvvalde, Baldones novada pašvaldības būvvalde.

⁵⁵ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 5. un 6.punkts.

⁵⁶ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 4. un 4.¹ punkts.

⁵⁷ Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 112.punkts.

⁵⁸ Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 118.punkts.

⁵⁹ Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” 129.punkts.

⁶⁰ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 3.¹ punkts.

gatavību ekspluatācijai, kurā pasūtītājs vai būvētājs apliecina, ka objektā būvdarbi ir pabeigti⁶¹.

68. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumos⁶² noteiktajam, būvdarbu pabeigšana tiek fiksēta ar brīdi, kad būvvaldē tiek iesniegts apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai.
69. Revīzijā konstatēts, ka no izlases apjomā iekļautajām astoņām būvvaldēm septiņās būvvaldēs apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijā tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām.
70. Astoņās būvvaldēs izlases veidā pārbaudot objektu pieņemšanu ekspluatācijā, konstatēts, ka no:
 - 70.1. 39 pašvaldības finansētiem objektiem 17,9% jeb septiņiem objektiem⁶³ apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām;
 - 70.2. 45 privātpersonu vai komersantu finansētiem objektiem 22,2% jeb 10 objektiem apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām.
71. Savukārt, Valsts būvinspekcijas veiktajās pārbaudēs 2008.gadā konstatēts, ka ekspluatācijā bez derīgas būvatļaujas bija pieņemti 3,2% objektu jeb 57 no 1760 valsts un pašvaldības finansētajiem objektiem.
72. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumos⁶⁴ sniegtajai akta par būvobjekta pieņemšanu ekspluatācijā formai aktā jānorāda atliktie būvdarbi, tas ir, teritorijas apzaļumošana vai fasādes fragmentu apdare, un jānorāda atlikto darbu apjoms un izpildes termiņš.
73. Lai gan visās izlases apjomā iekļautajās būvvaldēs atsevišķos aktos par būvobjekta pieņemšanu ekspluatācijā bija norādīti atliktie darbi, nevienā būvvaldē atlikto darbu izpildes pārbaude netiek dokumentēta.
74. Saskaņā ar 26.10.2010. pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem:
 - 74.1. ja par būvniecības nozari atbildīgā ministrija konstatē, ka būvinspektors nav veicis kādu noteikumos⁶⁵ vai citos normatīvajos aktos noteikto pienākumu un tādēļ būvniecības dalībnieki pārkāpj būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus, ministrija dod norādījumus būvinspektoram par šo pārkāpumu pārtraukšanu un turpmāko rīcību atbilstoši būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī par minēto situāciju informē pašvaldību⁶⁶;

⁶¹ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 5. punkts.

⁶² Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumi Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā”.

⁶³ Mežaparka Dzintaros 1510, Jūrmalā rekonstrukcija (kadastra numurs 13000081510), pasūtītājs Jūrmalas pilsētas dome, Brīvības ielas un Pļavas ielas labiekārtojums posmā no Bērzu alejas līdz Pļavas ielai 3 (kadastra numurs 74010030376), pasūtītājs Ogres novada pašvaldība, Ogres sporta centra stadiona renovācijas 1.kārta (kadastra numurs 74010010496), pasūtītājs Ogres novada sporta centrs, Ogres sporta centra stadiona renovācijas 2. un 3.kārta) (kadastra numurs 74010010496), pasūtītājs Ogres novada pašvaldība, dzeramā ūdens sagatavošanas iekārta Zviedru ielā 5, 7, 9 un 9a (kadastra numuri 80110060106, 80110060107, 80110060109, 80110060111, 80110060112, , 80110060113, 80110060114, 80110060124, 80110060128, 80310100007 un 80310100069), pasūtītājs Salaspils novada pašvaldība, Salaspils 2.visuddkolas Skolas ielā 6 rekonstrukcija (kadastra numurs 80110040512), pasūtītājs Salaspils novada pašvaldība un ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu rekonstrukcija, sūkņu stacijas būvniecība (kadastra numurs nav norādīts), pasūtītājs Salaspils pilsētas dome.

⁶⁴ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 2.pielikums.

⁶⁵ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 20.punkts.

⁶⁶ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 13.4.apakšpunkts.

- 74.2. konstatējot, ka būvinspektors atkārtoti neizpilda atbildīgā ministrijas dotos norādījumus, ministrija pēc iepazīšanās ar komisijas vērtējumu ir tiesīga lemt par būvinspektora izslēgšanu no būvinspektoru reģistra⁶⁷.

Secinājumi

75. Latvijas Republikas administratīvajā teritorijā izveidotajās būvvaldēs būtiski atšķiras izsniegto būvatļauju skaits, ekspluatācijā pieņemto būvju skaits, kā arī veikto pārbaužu skaits uz vienu būvinspektoru, kas ietekmē būvinspektoru īstenotās uzraudzības kvalitāti. Turklāt, pie līdzīgas noslodzes (piemēram, līdzīga izdoto būvatļauju skaita) būvinspektoru atlīdzība būtiski atšķiras. Tā, būvvaldēs, kuras gadā bija izsniegušas 21 būvatļauju, būvinspektoru vidējā mēnešalga bija robežās no Ls 730 līdz Ls 1 707, vienlaikus pastāvēt būvvaldēm, kurās līdzīga mēnešalga tiek maksāta gadījumos, kad izsniegto būvatļauju skaits ir 7 – 8 reizes lielāks, kā rezultātā pastāv nepietiekamas būvinspektoru darba kvalitātes vai pretēji - nelietderīga pašvaldības līdzekļu izlietošanas risks.
76. Kopumā valstī vienota būvniecības koordinācija ir nepietiekama, kā rezultātā būvinspektoru pieeja un principi pārbaužu veikšanā objektos ir atšķirīga, jo:
- 76.1. normatīvajos aktos nav noteikts minimālais prasību apjoms darbībām, kas būvinspektoriem jāveic, īstenojot būvniecības uzraudzības un kontroles funkciju, piemēram, nav noteikti būvju veidi, būvniecības procesa vai būves stadijas, kurās pārbaužu veikšana būtu obligāta. Arī 26.10.2010. pieņemtie Ministru kabineta noteikumi⁶⁸ ir nepilnīgi, jo nenosaka būvinspektoru minimālās nepieciešamās darbības un to regularitāti;
- 76.2. dažādās būvvaldēs veikto pārbaužu skaits un procentuālais sadalījums pa objektu veidiem atkarībā no objekta pielietojuma nozīmes (sabiedriskas nozīmes objekts vai privātas lietošanas objekts) būtiski atšķiras;
- 76.3. izlases apjomā iekļautajās būvvaldēs būvinspektori pārbaudes veic atšķirīgi, piemērojot savstarpēji nesalīdzināmus principus, piemēram, pārbaudot visus būvobjektus, pārbaudes veicot tikai sabiedriski nozīmīgos objektos, vai arī privātas lietošanas objektos (piemēram, privātmājās) pārbaudes veicot tikai sūdzību saņemšanas gadījumā;
- 76.4. dažādās būvvaldēs un dažādiem būvinspektoriem ir atšķirīga pieeja atzinumu sagatavošanā par veiktajām pārbaudēm un par atzinumos norādāmo informāciju, tai skaitā par pārbaudes rezultātiem.
77. Būvniecības kontroles funkcijas īstenošana valstī kopumā pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas ir pavājinājusies, jo:
- 77.1. 73 pašvaldību būvvalžu būvinspektori 2009.gadā veikuši par 1 638 jeb 71% mazāk pārbaužu nekā Valsts būvinspekcija veica 2008.gadā;
- 77.2. nepastāvot valsts līmeņa koordinācijai, būvinspektoru faktiski veiktās darbības un to apjoms būvniecības kontrolē dažādās būvvaldēs būtiski atšķiras;
- 77.3. veikto pārbaužu intensitāte līdzīgos objektos atšķiras, kas liecina par atšķirīgu pieeju pārbaužu veikšanai;
- 77.4. pastāv risks, ka būvniecības kontrole vairākās administratīvajās teritorijās tiek veikta formāli vai netiek veikta vispār, jo būtiski atšķiras objektu skaits uz vienu

⁶⁷ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 15.punkts.

⁶⁸ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

būvinspektoru, kā arī objektu blīvums pašvaldības administratīvajā teritorijā, kas var ietekmēt iespēju regulāri un savlaicīgi pārbaudīt objektu;

77.5. no izlases apjomā iekļautajām astoņām būvvaldēm:

77.5.1. četrās būvvaldēs ir konstatēti gadījumi, kad apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām. Turklāt, 17,9% no pašvaldību finansētiem objektiem apliecinājums par būves gatavību ekspluatācijai tika iesniegts pēc būvatļaujas termiņa beigām, kas ir vairāk nekā Valsts būvinspekcijas darbības laikā, kad šāda situācija bija tikai 3,2% gadījumu;

77.5.2. četrās būvvaldēs netiek uzglabāti visi Ministru kabineta noteikumos⁶⁹ noteiktie dokumenti;

77.5.3. nevienā būvvaldē netiek dokumentētas atlikto darbu izpildes pārbaudes.

Ieteikums

78. Lai pilnveidotu būvniecības vispārējo pārraudzību un koordināciju valstī, tai skaitā veicinātu būvinspektoru vienotu pieeju un principus pārbaužu veikšanā objektos, Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai par būvniecības vispārējo pārraudzību un koordināciju valstī ierosināt grozījumus normatīvajos aktos, paredzot, piemēram, būvju veidus, būvniecības procesu vai būves stadijas, kurās pārbaužu veikšana būtu obligāta.

8.1.2. Pašvaldības kompetence

Konstatējumi

79. Pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem būvinspektors ir vienīgais, kas kontrolē būvniecību pašvaldības administratīvajā teritorijā, arī gadījumos, kad pati pašvaldība (ar kuru būvinspektoram ir noslēgtas darba attiecības par būvniecības uzraudzības un kontroles funkciju veikšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā) veic būvniecību.

80. Būvniecības likums⁷⁰ nosaka, ka:

80.1. ja būvinspektora konstatētos pārkāpumus ir iespējams novērst un būvniecību turpināt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pašvaldība, izvērtējot būvinspektora konstatētos pārkāpumus, var pieņemt vienu no šādiem motivētiem lēmumiem:

80.1.1. lēmumu par iespēju turpināt būvniecību, norādot nosacījumus būvniecības turpināšanai;

80.1.2. lēmumu par būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.);

80.2. ja būvniecība notiek bez akceptēta būvprojekta, pašvaldība pieņem lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

81. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 6.pantā nostiprināto vienlīdzības principu, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, - atšķirīgus lēmumus) neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku dzimuma, vecuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai

⁶⁹ Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumu Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” 5. un 6.punkts.

⁷⁰ Būvniecības likuma 30.panta piektā un sestā daļa.

citiem uzskatiem, sociālās izcelšanās, tautības, izglītības, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida un citiem apstākļiem.

82. Savukārt saskaņā ar likumu⁷¹, realizējot vietējo pārvaldi, pašvaldības likumā noteiktajos ietvaros ir publisko tiesību subjekts, bet privāttiesību jomā pašvaldībām ir juridiskās personas tiesības. Gadījumos, kad pašvaldība savā administratīvajā teritorijā pati veic būvniecību vai piedalās būvniecībā, ir uzskatāms, ka pašvaldība darbojas privāttiesību jomā un tām ir juridiskās personas statuss. Līdz ar to Administratīvā procesa likuma 6.pantā nostiprinātais vienlīdzības princips augstāk minētajos gadījumos ir attiecināms, kā uz konkrētajā administratīvajā teritorijā būvniecību veicošu privātpersonu, tā arī uz pašvaldību, kas veic būvniecību.

Secinājumi

83. Pastāv risks, ka pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas ir samazinājusies arī pašvaldību būvinspektoru neatkarība, jo būvinspektoram vienpersoniski jāizvērtē darba devēja – pašvaldības (ar kuru būvinspektoram ir noslēgtas darba attiecības par būvniecības uzraudzības un kontroles funkciju veikšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā) īstenotā būvniecības procesa tiesiskums.
84. Pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, pastāv risks, ka pašvaldība varētu pieņemt sev labvēlīgāku Būvniecības likumā⁷² noteikto lēmumu nekā pret privātpersonu, gadījumos, kad būvinspektors (veicot būvniecības kontroli konkrētās pašvaldības administratīvajā teritorijā) konstatē normatīvo aktu pārkāpumus būvniecībā, kurā viena no iesaistītajām pusēm ir pati pašvaldība, kā rezultātā netiktu ievērots arī vienlīdzības princips.

Ieteikums

85. Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai par būvniecības vispārējo pārraudzību un koordināciju valstī pilnveidot būvniecības kontroles sistēmu, lai novērstu situāciju, kad:
- 85.1. būvinspektoram vienpersoniski jāizvērtē darba devēja – pašvaldības īstenotā būvniecības procesa tiesiskums;
- 85.2. pašvaldība var pieņemt sev labvēlīgāku lēmumu attiecībā uz pārkāpumiem būvniecības jomā.

8.1.3. Būvizstrādājumu atbilstības tehniskajiem noteikumiem nodrošināšana

Konstatējumi

86. Prasības būvizstrādājumiem, lai nodrošinātu to nekaitīgumu un drošumu cilvēka dzīvībai, veselībai, īpašumam un videi, būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtību un būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtību reglamentētajā sfērā, lai aizsargātu Latvijas tirgu no nedrošiem būvizstrādājumiem un nodrošinātu brīvu būvizstrādājumu kustību starp Latviju un Eiropas Kopienas dalībvalstīm nosaka Ministru kabineta noteikumi⁷³.
87. Ministru kabineta noteikumi⁷⁴ attiecas uz būvizstrādājumiem, kas paredzēti stacionārai iebūvēšanai būvēs, to daļās vai konstrukcijās, un kuru sarakstu vienlaikus ar

⁷¹ Likuma „Par pašvaldībām” 4.pants.

⁷² Būvniecības likuma 30.panta piektā daļa.

⁷³ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

⁷⁴ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 1.1.punkts (redakcija spēkā no 17.02.2009.).

noteikumos⁷⁵ minēto attiecīgo būvizstrādājumus reglamentējošo tehnisko noteikumu sarakstu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” (vienotais reģistrācijas numurs 40003427231) ne retāk kā reizi gadā publicē laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

88. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” mājas lapā⁷⁶ ir publicēts piemērojamo standartu saraksts. Kopumā ir 521 standarts, kas sadalīts 37 būvizstrādājumu grupās, piemēram:
 - 88.1. dabīgā akmens būvizstrādājumi;
 - 88.2. cements un būvkaļķi;
 - 88.3. betons, betona un ar tiem saistītie izstrādājumi;
 - 88.4. betona konstrukcijas;
 - 88.5. apaļie un zāģētie kokmateriāli;
 - 88.6. konstrukciju tērauds.
89. Būvizstrādājumu atbilstības pārbaudes funkcijas īstenošanu nodrošina Patērētāju tiesību aizsardzības centra Preču un pakalpojumu uzraudzības departamenta Tehniskās un metroloģiskās uzraudzības daļa.
90. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir izstrādājis un apstiprinājis kārtību⁷⁷, kas nosaka principus:
 - 90.1. kā centrs plāno, organizē un veic tirgus uzraudzību un kontroli nepārtikas preču (izņemot medicīnas preces, zāles, veterinārās zāles, farmaceitiskos produktus, kosmētikas līdzekļus, veterinārfarmaceutiskos produktus, dzīvnieku kopšanas līdzekļus, sadzīvē lietojamās ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus) tirdzniecībā un ražošanā⁷⁸;
 - 90.2. pēc kādiem izlasē iekļauj uz ekspertizēm nosūtāmos preču paraugus⁷⁹.
91. Izstrādātā un apstiprinātā kārtība⁸⁰ nenosaka:
 - 91.1. principus pēc kādiem tiek noteikts pārbaužu apjoms;
 - 91.2. kritērijus, kas izmantojami, lai noteiktu komersantus, pie kuriem veicamas pārbaudes.
92. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības centra Preču un pakalpojumu uzraudzības departamenta Tehniskās un metroloģiskās uzraudzības daļas pārbaužu plāna izpildē sniegto informāciju laika posmā no 01.07.2009. līdz 30.06.2010. centrs kopumā veicis

⁷⁵ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 4.punkts.

⁷⁶ https://www.lvs.lv/lv/legislation/legislation_EP.asp

⁷⁷ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 25.04.2008. kārtība Nr.5 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā līdz 13.05.2010.) un 14.05.2010. kārtība Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.).

⁷⁸ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 25.04.2008. kārtības Nr.5 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā līdz 13.05.2010.) 1.1.apakšpunkts, Patērētāju tiesību aizsardzības centra 14.05.2010. kārtība Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.) 1.1.apakšpunkts.

⁷⁹ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 25.04.2008. kārtības Nr.5 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā līdz 13.05.2010.) 5.punkts un 14.05.2010. kārtības Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.) 6.punkts.

⁸⁰ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 25.04.2008. kārtība Nr.5 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā līdz 13.05.2010.) un 14.05.2010. kārtība Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.).

187 pārbaudes un apsekojumus, īstenojot būvizstrādājumu atbilstības pārbaudes funkciju.

93. Analizējot informāciju, par Patērētāju tiesību aizsardzības centra veiktajām pārbaudēm un apsekojumiem, ir konstatēts, ka pēc pārbaudes ģeogrāfiskās vietas no 187 pārbaudēm:

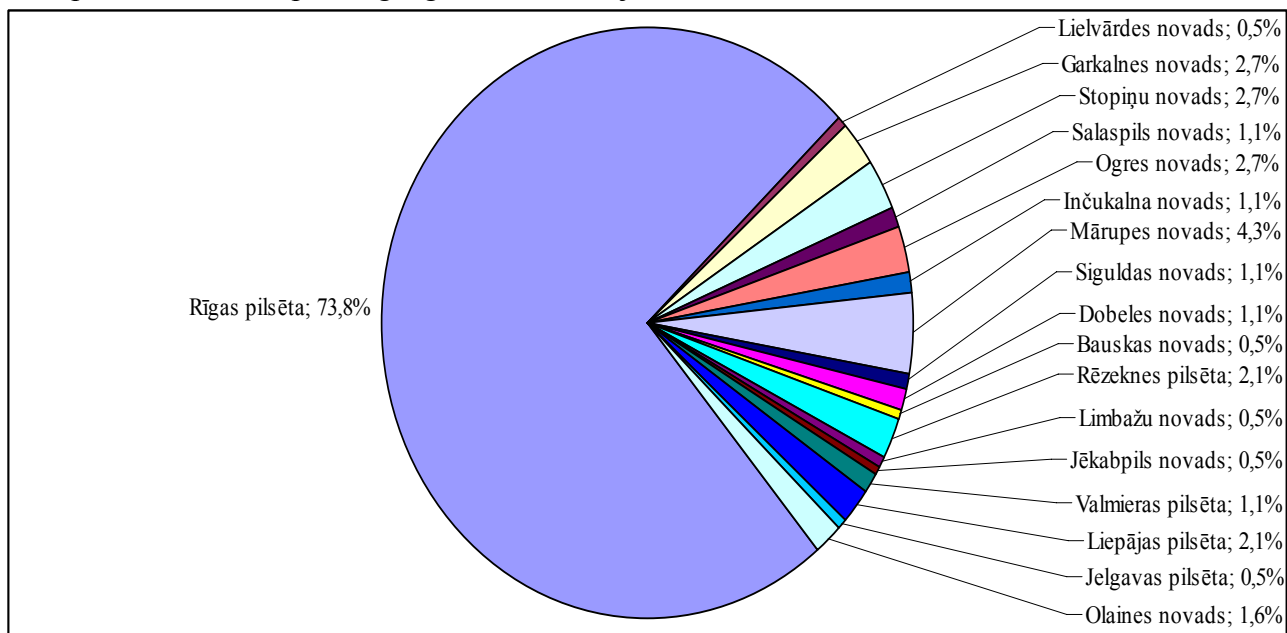
93.1. 138 pārbaudes jeb 73,8% bija veiktas Rīgas pilsētā;

93.2. pārējās pārbaudes bija veiktas:

93.2.1. 13 novados, kas veido apmēram 12% no 109 novadiem;

93.2.2. piecās republikas pilsētās, kas veido apmēram 56% no deviņām republikas pilsētām.

94. Patērētāju tiesību aizsardzības centra veikto pārbaudu procentuālo sadalījumu pa pārbaudu vietām pēc to ģeogrāfiskā izvietojuma skatīt 1.attēlā.

1.attēls Patērētāju tiesību aizsardzības centra veikto pārbaudu procentuālais sadalījums pa pārbaudu vietām pēc to ģeogrāfiskā izvietojuma.

95. Revīzijas laikā Patērētāju tiesību aizsardzības centrs sniedza skaidrojumu, ka Rīgā pārbaudes tiek veiktas visvairāk, jo:

95.1. Rīgā koncentrēts vislielākais būvizstrādājumu tirdzniecības apjoms Latvijā;

95.2. daudzas no ārpus Rīgas esošajām tirdzniecības vietām, produkciju iepērk tieši no Rīgā bāzētajiem vairumtirdzniecības uzņēmumiem;

95.3. centram ir nepietiekošs finansējums gan degvielai, gan darbinieku resursiem.

96. Analizējot informāciju no Patērētāju tiesību aizsardzības centra sagatavotajiem pārbaudes aktiem, konstatēts, ka laika posmā no 01.01.2009. līdz 30.06.2010. centrs ir īstenojis 71 pārbaudi būvizstrādājumu jomā, kuru ietvaros veicis pārbaudes par astoņām no 37 reglamentētajām būvizstrādājumu grupām, tajā skaitā ir veicis:

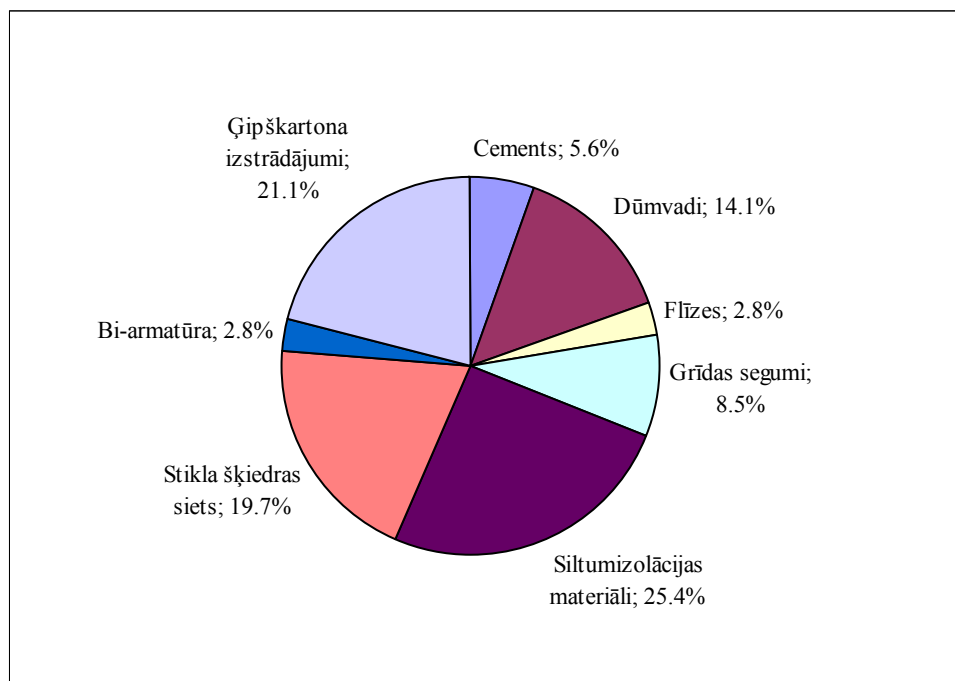
96.1. 18 dažādu siltumizolācijas materiālu pārbaudes;

96.2. 15 dažādu ģipškartona izstrādājumu pārbaudes;

96.3. 14 stikla šķiedras sietu pārbaudes;

96.4. desmit dūmvadu pārbaudes;

- 96.5. sešas dažādu grīdas segumu pārbaudes;
 - 96.6. četras cementa izstrādājumu pārbaudes;
 - 96.7. divas flīžu pārbaudes;
 - 96.8. divas bi-armatūras pārbaudes.
97. Patērētāju tiesību aizsardzības centra veikto pārbažu procentuālo sadalījumu pa būvizstrādājumu grupām skatīt 2.attēlā.

2.attēls Patērētāju tiesību aizsardzības centra veikto pārbažu procentuālais sadalījums pa būvizstrādājumu grupām.

98. Analizējot informāciju par Patērētāju tiesību aizsardzības centra veiktajām pārbaudēm laika posmā no 01.01.2009. līdz 30.06.2010., ir konstatēts, ka centrs ir veicis:
- 98.1. 65 pārbaudes jeb 91,6% preču tirdzniecības vietās;
 - 98.2. trīs pārbaudes jeb 4,2% preču uzglabāšanas vietās;
 - 98.3. trīs pārbaudes jeb 4,2% preču ražošanas vietās.
99. Saskaņā ar biedrības „Būvniecības attīstības stratēģiskā partnerība” (vienotais reģistrācijas numurs 40008104779) sniegto informāciju⁸¹ partnerības kompānijas aptuveni 20% līdz 30% no visiem būvmateriāliem iepērk tieši no ražotāja.
100. Būvniecības likums⁸² paredz, ka būvizstrādājumu ražotāja (izplatītāja) pienākums ir katrai vienlaicīgi pārdotai būvizstrādājumu partijai pievienot atbilstību apliecināšu dokumentu saskaņā ar likumu „Par atbilstības novērtēšanu”, ja būvizstrādājums ir pakļauts reglamentētās sfēras prasībām.

⁸¹ Biedrības „Būvniecības attīstības stratēģiskā partnerība” (vienotais reģistrācijas numurs 40008104779) valdes priekšsēdētāja 10.09.2010. elektroniskā vēstule.

⁸² Būvniecības likuma 25.panta pirmā daļa.

101. Ministru kabineta noteikumi⁸³ nosaka, ka būvizstrādājumu atbilstību tehnisko noteikumu prasībām apliecina vienā no šādiem veidiem ar:
- 101.1. atbilstības sertifikātu un atbilstības deklarāciju⁸⁴;
 - 101.2. atbilstības deklarāciju, kas atšķiras ar paziņotās atbilstības novērtēšanas institūcijas pienākumiem atbilstības novērtēšanas procesā⁸⁵.
102. Vienlaikus Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka:
- 102.1. katrai saražotajai būvizstrādājumu partijai ražotājs sagatavo ražotāja atbilstības deklarāciju (arī tad, ja paziņotā institūcija ir izsniegusi atbilstības sertifikātu)⁸⁶;
 - 102.2. ja tehniskajos noteikumos nav norādīta atbilstības deklarācijas forma un saturs, atbilstības deklarāciju sastāda saskaņā ar standartu LVS NE ISO/IEC 17050-1:2005 „Atbilstības novērtēšana – Piegādātāja atbilstības deklarācija – 1.daļa: Vispārīgās prasības”⁸⁷;
 - 102.3. atbilstības deklarācijā no 16.02.2009. jānorāda deklarācijas numurs un izsniegšanas datums⁸⁸.
103. Ne Ministru kabineta noteikumi⁸⁹, ne cits normatīvais akts nenosaka, kas likumdevēja izpratnē tiek uzskatīts par „katru saražoto būvizstrādājumu partiju” un kā šīs partijas ir jānosaka un jāapzīmē.
104. Direktīvā⁹⁰ nav noteikts, ka būvizstrādājumu ražotāja atbilstības deklarācija būtu jāgatavo katrai būvizstrādājumu partijai.
105. Standarts⁹¹ par piegādātāja atbilstības deklarāciju nosaka, ka:
- 105.1. deklarācijas uzdevums ir nodrošināt pārliecību par identificētā objekta atbilstību konkrētām prasībām, uz kurām attiecas deklarācija un norādīt, kurš ir atbildīgs par šo atbilstību un deklarāciju⁹²;
 - 105.2. ja produktam tiek pievienots jebkurš marķējums, kas norāda uz atbilstības deklarācijas esamību, tad šim marķējumam jābūt tādā veidā, lai to nevarētu

⁸³ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

⁸⁴ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 17.punkts.

⁸⁵ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 17.punkts (spēkā no 16.03.2010.).

⁸⁶ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 25.punkts.

⁸⁷ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 25.punkts (redakcija spēkā no 20.03.2010.).

⁸⁸ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā” 25.6. apakšpunkts (redakcija pēc 16.02.2009.).

⁸⁹ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

⁹⁰ Padomes Direktīva (1988. gada 21. decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem (89/106/EEK).

⁹¹ Standarts LVS NE ISO/IEC 7050-1:2005 „Atbilstības novērtēšana – Piegādātāja atbilstības deklarācija – 1.daļa: Vispārīgās prasības”. (Standarta citātu iekļaušana revīzijas ziņojumā ir saskaņota ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas biroju un to pārpublicēšana nav atļauta.)

⁹² Standarta LVS NE ISO/IEC 7050-1:2005 „Atbilstības novērtēšana – Piegādātāja atbilstības deklarācija – 1.daļa: Vispārīgās prasības” 4.punkts. (Standarta citātu iekļaušana revīzijas ziņojumā ir saskaņota ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas biroju un to pārpublicēšana nav atļauta.)

sajaukt ar jebkuru sertifikācijas marķējumu. Šim marķējumam jābūt izsekojamam līdz atbilstības deklarācijai⁹³.

106. Atsevišķu būvizstrādājumu reglamentētajā sfērā atbilstības standarti nosaka partijas numura esamības nepieciešamību uz būvizstrādājuma iepakojuma, piemēram:
 - 106.1. standarts⁹⁴ par elastīgajiem, tekstila un laminētajiem grīdas segumiem paredz, ka uz izstrādājuma iepakojuma ir jāatrodas marķējumam, kurā papildus standarta numuram, gadam un ražotāja vai piegādātāja identificējošajai informācijai, jānorāda arī produkta nosaukums un sērijas numurs;
 - 106.2. standarti⁹⁵ par prasībām metāla dūmeņiem nosaka, ka papildus produkta apzīmējumam, ražotāja nosaukumam vai preču zīmei, uz iepakojuma ir jānorāda ražošanas partijas numurs.
107. Atbilstoši Regulai⁹⁶ tirgus uzraudzības iestādes pietiekami plašā mērogā izdara pienācīgas produktu īpašību dokumentāras pārbaudes, attiecīgos gadījumos – fiziskas un laboratoriskas pārbaudes, pamatojoties uz piemērotiem paraugiem. Veicot minēto, tās ņem vērā noteiktos riska novērtēšanas principus, sūdzības un citu informāciju.
108. 2010.gadā Patērētāju tiesību aizsardzības centrs nav paredzējis līdzekļus ekspertīžu veikšanai. Savukārt 2009.gadā centrs ekspertīzes veicis izmantojot papildus piešķirto finansējumu pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas.
109. Revīzijas laikā izlases veidā tika izvērtēti 16 Patērētāju tiesību aizsardzības centra sagatavotie pārbaužu akti un to pielikumos pievienotās 27 būvizstrādājumu atbilstības deklarāciju kopijas.
110. Izvērtējuma rezultātā ir konstatēts, ka:
 - 110.1. atbilstības deklarācijās norādītā informācija ir atšķirīga, ko ietekmē gan tehniskajos noteikumos noteiktās prasības atbilstības deklarācijas saturam, gan ražotāju brīvprātīgi iekļautā papildus informācija;
 - 110.2. ne visās atbilstības deklarācijās ir norādīta konkrēto būvizstrādājumu identificējoša informācija, tāda kā ražotāja partijas (sērijas) numurs, pavaddokumenta numurs, piegādes datums un adresāts;
 - 110.3. deklarācijās norādītās informācijas saturs ir atšķirīgs, piemēram, no 27 deklarācijām:
 - 110.3.1. 25 deklarācijās bija norādīts deklarācijas izdošanas datums;
 - 110.3.2. deviņās deklarācijās bija norādīts deklarācijas saņēmējs;
 - 110.3.3. trijās deklarācijās bija norādīts deklarācijas derīguma termiņš;

⁹³ Standarta LVS NE ISO/IEC 7050-1:2005 „Atbilstības novērtēšana – Piegādātāja atbilstības deklarācija – 1.daļa: Vispārīgās prasības” 9.punkts. (Standarta citātu iekļaušana revīzijas ziņojumā ir saskaņota ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas biroju un to pārpublicēšana nav atļauta.)

⁹⁴ Standarta LVS EN 14041:2005 „Elastīgie, tekstila un laminētie grīdas segumi. Būtiskie raksturojumi” 6.punkts. (Standarta citātu iekļaušana revīzijas ziņojumā ir saskaņota ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas biroju un to pārpublicēšana nav atļauta.)

⁹⁵ Standarta LVS EN 1856-1:2009 „Dūmeņi. Prasības metāla dūmeņiem. 1.daļa: Būvelementi dūmeņu sistēmām” 8.punkts, Standarta LVS EN 1856-2:2009 „Dūmeņi. Prasības metāla dūmeņiem. 2.daļa: Metāla oderējumi un dūmvada kanāla pievienotāj caurules” 8.punkts. (Standarta citātu iekļaušana revīzijas ziņojumā ir saskaņota ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas biroju un to pārpublicēšana nav atļauta.)

⁹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 19.pants.

110.3.4. divās deklarācijās bija norādīts, kādam materiālu daudzumam deklarācija izsniegta.

111. Direktīva⁹⁷ nosaka, ka atbilstības sertifikātu un deklarāciju uzrāda tās dalībvalsts valsts valodā vai valodās, kurā ražojumu izmantos.
112. No revīzijas laikā izlases veidā pārbaudītajiem 16 Patērētāju tiesību aizsardzības centra aktiem pielikumos esošajām 27 būvizstrādājumu atbilstības deklarācijām astoņas deklarācijas jeb 29,6% nebija valsts valodā.
113. Patērētāju tiesību aizsardzības centra sagatavotajos aktos⁹⁸ nav norādīts, ka pārbaudes laikā iesniegtas deklarācijas, kas neatbilst direktīvas⁹⁹ prasībām.
114. Revīzijas ietvaros no komersantiem, pie kuriem Patērētāju tiesību aizsardzības centrs bija veicis pārbaudes, tika pieprasīta informācija par pārbaudīto būvmateriālu atlikumiem tirdzniecības vietā centra pārbaudes dienā.
115. Salīdzinot izlasē iekļauto 16 Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārbaudes aktos norādīto preču skaitu ar komersantu iesniegto informāciju par preču skaitu, kas pārbaudes datumā atradās tirdzniecības vietā, ir konstatēts, ka katrā pārbaudē centram ir atšķirīga pieeja nosakot pārbaudāmo preču daudzumu. Tā piemēram, pārbaudes ietvaros centrs ir pārbaudījis:
 - 115.1. visas trīs materiālu grupā ietilpstošās preces;
 - 115.2. divas no vismaz 235 materiālu grupā ietilpstošajām precēm;
 - 115.3. četras no vismaz 102 materiālu grupā ietilpstošajām precēm;
 - 115.4. divas no vismaz 19 materiālu grupā ietilpstošajām precēm;
 - 115.5. četras no vismaz 18 materiālu grupā ietilpstošajām precēm.
116. Savukārt, salīdzinot izlasē iekļautos 16 Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārbaudes aktos¹⁰⁰ norādīto informāciju ar komersantu iesniegto informāciju, ir konstatēts, ka centra sagatavotajos aktos:
 - 116.1. uzrādīto preču daudzumi atšķiras ar komersantu iesniegto informāciju par preču atlikumiem tirdzniecības vietā pārbaudes datumā. Tā, piemēram:
 - 116.1.1. pārbaudes akta¹⁰¹ pielikumā norādīts, ka tirdzniecības vietā bija 374,4m² mitrumizturīgās ģipškartona plāksnes Norgips H2 (GKBI) (izmērs 1.20m x 2,60m), savukārt, saskaņā ar komersanta iesniegto informāciju¹⁰² materiāla atlikums bija 280 gabali, kas ir aptuveni 873,60m²;
 - 116.1.2. pārbaudes akta¹⁰³ pielikumā norādīts, ka tirdzniecības vietā bija 116 ģipškartona plāksnes Norgips (izmērs 1200mm x 3000mm x

⁹⁷ Padomes Direktīva (EEK) Nr.89/106/EEK (1988.gada 21.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem III pielikuma 4.4.apakšpunkts.

⁹⁸ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 30.01.2009. akts Nr.E03-RIG-71, 12.02.2009. akts Nr.E03-RIG-170, 02.04.2009. akts Nr.E03-RIG-356, 09.04.2009. akts Nr.E03-RIG-406, 20.04.2009. akts Nr.E03-RIG-436.

⁹⁹ Padomes Direktīva (EEK) Nr.89/106/EEK (1988.gada 21.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem III pielikuma 4.4.apakšpunkts.

¹⁰⁰ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 28.04.2010. akts Nr.TUD-144, 28.04.2010. akts Nr.TUD-149 un 28.04.2010. akts Nr.TUD-140.

¹⁰¹ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 28.04.2010. akts Nr.TUD-140.

¹⁰² Akciju sabiedrības „Rautakesko” (vienotais reģistrācijas numurs 40003311719) 20.09.2010. vēstule Nr.90/L/10 „Uz 09.09.2010. vēstuli Nr.10.-5.1-2/1272 par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr.5.1-2-7/2010”.

¹⁰³ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 28.04.2010. akts Nr.TUD-149.

12,5mm), savukārt, saskaņā ar komersanta iesniegto informāciju¹⁰⁴ materiāla atlikums bija 384 plāksnes;

116.1.3. pārbaudes akta¹⁰⁵ pielikumā norādīts, ka tirdzniecības vietā bija 74 ģipškartona plāksnes Knauf (izmērs 1200mm x 2000mm x 12,5mm), savukārt, saskaņā ar komersanta iesniegto informāciju¹⁰⁶ materiāla atlikums bija 373 plāksnes;

116.2. ir norādīts, ka pārbaudīti materiāli, kurus saskaņā ar komersantu iesniegto informāciju nevarēja identificēt. Tā piemēram:

116.2.1. pārbaudes aktā¹⁰⁷ ir norādīts, ka pārbaudīts grīdas lamināts „Tarket” (modelis – Eden 731, artikuls – 8037121, EAN kods 4048103007089, pārdošanas cena Ls 9,63). Saskaņā ar komersanta iesniegto informāciju¹⁰⁸ nevarēja identificēt šādu materiālu;

116.2.2. pārbaudes aktā¹⁰⁹ ir norādīts, ka pārbaudīta bi-armatūra 4 mm (EAN kods 2610050001957). Saskaņā ar komersanta iesniegto informāciju¹¹⁰ nevarēja identificēt šādu materiālu.

117. Revīzijas ietvaros netika gūta pārlicība, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centra pielietotās metodes un kritēriji, pēc kuriem tiek noteikti pārbauzu izlasē iekļaujамie komersanti, efektīvi nodrošina komersantu, kas tirgū piedāvā neatbilstošu būvizstrādājumus, identificēšanu un pārbaudi.

Secinājumi

118. Spēkā esošais normatīvais regulējums rada risku normatīvo aktu prasību atšķirīgai interpretācijai par nepieciešamību sagatavot deklarāciju katrai atsevišķai būvizstrādājumu partijai, jo:

118.1. Ministru kabineta noteikumi¹¹¹ nosaka, ka ražotāja atbildības deklarācija jā sagatavo katrai saražotajai būvizstrādājumu partijai, nesniedzot termina „katra būvizstrādājumu partija” skaidrojumu;

118.2. tehniskie noteikumi paredz daļai būvizstrādājumu uz iepakojuma norādīt preces aprakstu, savukārt daļai būvizstrādājumu – arī sērijas vai partijas numuru, kas liecina, ka ir iespējams identificēt būvizstrādājumu partijas;

118.3. Direktīvā¹¹² nav noteikts, ka būvizstrādājumu ražotāja atbildības deklarācija būtu jā sagatavo katrai būvizstrādājumu partijai.

¹⁰⁴ Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tirdzniecības nams „Kurši”” (vienotais reģistrācijas numurs 40003494995) 21.09.2010. vēstule Nr.513-10 „Par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr.5.1-2-7/2010”.

¹⁰⁵ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 28.04.2010. akts Nr.TUD-144.

¹⁰⁶ Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Depo DIY” (vienotais reģistrācijas numurs 50003719281) 17.09.2010. vēstule Nr.10/237.

¹⁰⁷ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 15.04.2009. akts Nr.E03-RIG-421.

¹⁰⁸ Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Krūza” (vienotais reģistrācijas numurs 50003248661) 20.09.2010. vēstule Nr.17/09/10-27 „Atbilde uz vēstuli Nr.10.-5.1-2/1271 no 09.09.2010. par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr.5.1-2-7/2010”.

¹⁰⁹ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 16.01.2009. akts Nr.E03-RIG-55.

¹¹⁰ Akciju sabiedrības „Rautakesko” (vienotais reģistrācijas numurs 40003311719) 20.09.2010. vēstule Nr.90/L/10 „Uz 09.09.2010. vēstuli Nr.10.-5.1-2/1272 par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr.5.1-2-7/2010”.

¹¹¹ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbildības novērtēšanas kārtība reglamentētājā sfērā”.

¹¹² Padomes Direktīva Padomes Direktīva (EEK) Nr.89/106/EEK (1988.gada 21.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem.

119. Tā kā:

- 119.1. Patērētāju tiesību aizsardzības centra izstrādātais iekšējais normatīvais akts¹¹³ nenosaka principus un kritērijus pēc kādiem tiek noteikts pārbauzu apjoms un pārbauzu izlasē iekļaujamie komersanti;
- 119.2. no 37 reglamentētajām būvizstrādājumu grupām centrs ir veicis pārbaudes astoņās būvizstrādājumu grupās, kurām nav būtiskas ietekmes uz būves mehānisko stiprību un stabilitāti;
- 119.3. centrs ir veicis pārbaudes apmēram 12% no novadiem un apmēram 56% no republikas pilsētām, turklāt 74% no visām pārbaudēm veiktas Rīgas pilsētā;
- 119.4. 92% no centra veiktajām pārbaudēm bija būvmateriālu tirdzniecības vietās;
- 119.5. centrs būvmateriālu ražotnēs ir veicis tikai 4% no visām pārbaudēm, lai gan būvniecības kompānijas saskaņā ar sniegto informāciju¹¹⁴ aptuveni 20% līdz 30% no visiem būvmateriāliem iepērk no ražotāja;
- 119.6. centrs būvmateriālu uzglabāšanas vietās ir veicis tikai trīs pārbaudes;
- 119.7. centrs ir pārbaudījis tikai dažas vienas preču grupas, piemēram, flīžu veidus un vienības, kaut gan pārbaudes brīdī tirdzniecības vietā bija vismaz 200 flīžu veidi. Pie tam, centra pārbaudes aktos uzrādīto preču daudzumi atšķiras ar komersantu iesniegto informāciju par preču atlikumiem tirdzniecības vietā pārbaudes datumā,

nav iespējams gūt pārliecību, ka centra veiktās pārbaudes efektīvi nodrošina komersantu, kas tirgū piedāvā neatbilstošu būvizstrādājumus, identificēšanu.

120. Patērētāju tiesību aizsardzības centram nebūs iespējams ievērot Regulas¹¹⁵ prasību, jo 2010.gadā ekspertīzes (laboratoriskas pārbaudes) nav plānots veikt vispār.
121. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs neveica pasākumus, lai nodrošinātu, ka atbilstības deklarāciju sagatavošanā tiek ievērota direktīva¹¹⁶, kaut gan pārbauzu laikā centram tika iesniegtas atbilstības deklarācijas, kas bija sagatavotas, neievērojot direktīvu un nebija valsts valodā.

Ieteikumi

122. Ekonomikas ministrijai izvērtēt nepieciešamību veikt grozījumus Ministru kabineta noteikumos¹¹⁷, lai novērstu risku, ka normatīvā akta prasības par nepieciešamību sagatavot deklarāciju katrai atsevišķai būvizstrādājumu partijai var tikt atšķirīgi interpretētas.
123. Lai ievērotu Regulas¹¹⁸ prasības, Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai par būvniecības vispārējo pārraudzību un koordināciju valstī noteikt veicamos pasākumus, lai

¹¹³ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 25.04.2008. kārtība Nr.5 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā līdz 13.05.2010.) un 14.05.2010. kārtība Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.).

¹¹⁴ Biedrības „Būvniecības attīstības stratēģiskā partnerība” (vienotais reģistrācijas numurs 40008104779) valdes priekšsēdētāja 10.09.2010. elektroniskā vēstule.

¹¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 19.pants.

¹¹⁶ Padomes Direktīva (EEK) Nr.89/106/EEK (1988.gada 21.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem III pielikuma 4.4.apakšpunkts.

¹¹⁷ Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”.

¹¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr.765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 19.pants.

nepieciešamības gadījumā varētu veikt būvizstrādājumu ekspertīzes (fiziskas un laboratoriskas pārbaudes).

124. Patērētāju tiesību aizsardzības centram pilnveidot kārtību¹¹⁹, nosakot principus un kritērijus pēc kādiem tiek noteikts pārbaūžu apjoms un pārbaūžu izlasē iekļaujamie komersanti.

8.1.4. Būvniecības, arī vides pieejamības, kontroles tiesības

Konstatējumi

125. Būvniecības likums:

125.1. noteica, ka līdz 01.10.2009. būvniecības, arī vides pieejamības, kontroles tiesības valsts un pašvaldību būvinspektoriem piešķīra, reģistrēja un atsauca Ekonomikas ministrija¹²⁰;

125.2. nosaka, ka no 01.10.2009. būvniecības, arī vides pieejamības, kontroles tiesību iegūšanas un anulēšanas kārtību un prasības personām, kuras vēlas kļūt par būvinspektoriem, kā arī būvinspektoru tiesības, pienākumus un profesionālās darbības uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabinets¹²¹.

126. 04.11.2010. spēkā stājās Ministru kabineta noteikumi¹²², kas nosaka būvniecības (arī vides pieejamības) kontroles tiesību iegūšanas un anulēšanas kārtību, prasības personām, kuras vēlas kļūt par būvinspektoriem, kā arī būvinspektoru tiesības, pienākumus un profesionālās darbības uzraudzības kārtību.

127. Ministru kabineta noteikumi¹²³ paredz, ka par būvniecības nozari atbildīgā ministrija uzrauga būvinspektora profesionālo darbību, izvērtē būvinspektora profesionālās darbības pārskatus un, ja nepieciešams, informē pašvaldību un būvinspektoru par veicamajiem pasākumiem būvinspektora profesionālās darbības uzlabošanai.

128. Ministru kabineta noteikumu¹²⁴ anotācijā¹²⁵ ir noteikts, ka ar profesionālās darbības pārskatu palīdzību būs iespējams operatīvāk konstatēt nepilnības būvniecības kontrolē un tās novērst.

129. Ministru kabineta noteikumos¹²⁶ nav ietverti kritēriji, kas tiks izmantoti, vērtējot būvinspektora profesionālās darbības pārskatus, kā arī pieņemot lēmumu par nepieciešamajiem uzlabojumiem būvinspektora profesionālajā darbībā.

130. Ministru kabineta noteikumi¹²⁷ nosaka, ka papildus citos normatīvajos aktos noteiktajām būvinspektora tiesībām un pienākumiem, būvinspektoram ir pienākums līdz kārtējā gada 1.martam iesniegt atbildīgajā ministrijā savas profesionālās darbības pārskatu¹²⁸ par iepriekšējo kalendāra gadu, kurā iekļauj informāciju par:

130.1. pašvaldības administratīvajā teritorijā izsniegtajām būvatļaujām un ekspluatācijā pieņemtajām būvēm;

130.2. patvaļīgās būvniecības gadījumiem;

¹¹⁹ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 14.05.2010. kārtība Nr.10 „Tirgus uzraudzības plānošanas, organizēšanas un veikšanas kārtība” (spēkā no 14.05.2010.).

¹²⁰ Būvniecības likuma 29.panta trešā daļa (redakcija līdz 30.06.2009.).

¹²¹ Būvniecības likuma 30.panta astotā daļa (redakcija pēc 30.06.2009.).

¹²² Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

¹²³ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 13.punkts.

¹²⁴ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

¹²⁵ Ministru kabineta noteikumu projekta „Noteikumi par būvinspektoriem” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) II sadaļas 4.punkts.

¹²⁶ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

¹²⁷ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 20.punkts.

¹²⁸ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumu Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” 2.pielikums.

- 130.3. veikto pārbaužu un sagatavoto atzinumu skaitu;
- 130.4. apturētas būvniecības skaitu;
- 130.5. izskatīto sūdzību un iesniegumu skaitu.

131. Ministru kabineta noteikumi¹²⁹ neprecizē vai gadījumā, kad pašvaldības administratīvajā teritorijā būvniecības uzraudzību un kontroli vienlaikus veic vairāki būvinspektori, profesionālās darbības pārskatā būvinspektoram jāuzrāda informācija par visām administratīvajā teritorijā izsniegtajām būvatļaujām un ekspluatācijā pieņemtajām būvēm vai tikai par tām, par kuru uzraudzību un kontroli konkrētais būvinspektors ir atbildīgs.

Secinājumi

132. Ministru kabineta noteikumos¹³⁰ neprecizējot, kā profesionālās darbības pārskats aizpildāms gadījumos, kad vienas pašvaldības administratīvajā teritorijā būvniecības uzraudzību un kontroli vienlaikus veic vairāki būvinspektori, pastāv risks, ka atbildīgā ministrija profesionālās darbības pārskatā nesaņems informāciju par izsniegtajām būvatļaujām un ekspluatācijā pieņemtajām būvēm, kuru uzraudzību un kontroli veic konkrētais būvinspektors.
133. Nenosakot būvinspektoru iesniegto darbības pārskatu vērtēšanas kritērijus normatīvajos aktos, netiks nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret būvinspektoriem, izvērtējot nepieciešamos uzlabojumus būvinspektora profesionālajā darbībā, kā arī netiks nodrošināts būvinspektoru vērtēšanas procesa caurspīdīgums.
134. Pastāv risks, ka Ministru kabineta noteikumos¹³¹, paredzot profesionālās darbības pārskata iesniegšanu tikai reizi gadā, netiks nodrošināta operatīva nepilnību būvniecības kontrolē konstatēšana un iespēja tās savlaicīgi novērst.

Ieteikumi

135. Lai Ministru kabineta noteikumi¹³² nodrošinātu prasību vienlīdzīgu interpretāciju un nodrošinātu nepilnību būvniecības kontrolē operatīvu konstatēšanu, Ekonomikas ministrijai ierosināt grozījumus noteikumos un:
- 135.1. paredzēt, ka būvinspektori profesionālās darbības pārskatu iesniedz biežāk kā reizi gadā;
 - 135.2. noteikt profesionālās darbības pārskata aizpildīšanas kārtību, gadījumos, kad vienas pašvaldības administratīvajā teritorijā būvniecības uzraudzību un kontroli vienlaikus veic vairāki būvinspektori.
136. Lai nodrošinātu caurspīdīgumu būvinspektoru vērtēšanas procesā un nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret būvinspektoriem, Ekonomikas ministrijai noteikt būvinspektoru gada pārskatu vērtēšanas kritērijus.

¹²⁹ Ministru kabineta noteikumu „Noteikumi par būvinspektoriem” projekts (30.09.2010. izskatīts Ministru kabineta sēdē).

¹³⁰ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

¹³¹ Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

¹³² Ministru kabineta 26.10.2010. noteikumi Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem”.

8.2. Valsts būvinspekcijas reorganizācijas finansiālais ieguvums

Konstatējumi

137. 18.05.2009. sagatavotajā rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju” projekta anotācijā¹³³, Ekonomikas ministrija norādīja, ka rīkojuma¹³⁴ projekts izstrādāts:
- 137.1. saistībā ar likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam””, kura ietvaros ir paredzēts likvidēt Valsts būvinspekciju, sadalot tās funkcijas starp Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Iekšlietu ministriju, vienlaikus nosakot, ka turpmāk atbilstoši likumam¹³⁵ būvniecības kontroli veiks vienīgi pašvaldības;
- 137.2. ievērojot, Ministru kabineta 31.03.2009. protokollēmumā¹³⁶ un 14.04.2009. protokollēmumā¹³⁷ noteikto.
138. Ministru kabineta 31.03.2009. protokollēmums¹³⁸ noteica, ka ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm:
- 138.1. lai 2009. un 2010.gadā veiktu fiskālo konsolidāciju jānodrošina strukturālo reformu īstenošana, tai skaitā jāpārskata to realizētās darbības funkcijas un īstenojamās nozaru politikas;
- 138.2. noteikto mērķu sasniegšanai, jāplāno valsts budžeta izdevumu samazinājums, ņemot vērā, ka izdevumi atlīdzībai jāsamazina vidēji par 20% un jāizstrādā pārējo izdevumu samazināšanas scenāriji.
139. Savukārt, otrs Ministru kabineta protokollēmums¹³⁹ neiekļauj prasības veikt strukturālās reformas, pārskatīt realizētās darbības funkcijas vai īstenojamās nozaru politikas.
140. Ministru kabineta rīkojuma projekta anotācijā, Ekonomikas ministrija norādīja, ka:
- 140.1. Valsts būvinspekcija veic Būvniecības likumā, noteiktās funkcijas, bet vienlaikus būvniecības kontroli veic arī vietējā pašvaldība, kā rezultātā ir izveidojusies situācija, ka valsts un pašvaldību būvinspektoriem piešķirtā kompetence būvniecības procesa kontrolē ir līdzīga un vienu un to pašu jomu uzrauga gan pašvaldības, gan Valsts būvinspekcijas amatpersonas¹⁴⁰;
- 140.2. 2009.gadā pēc Valsts būvinspekcijas reorganizācijas tiks ietaupīti 104 tūkst. latu, ko veidos izdevumi 35 Valsts būvinspekcijas darbinieku atalgojumam, telpu īrei un uzturēšanai, transportlīdzekļu uzturēšanai, biroja precēm un inventāram un citiem izdevumiem¹⁴¹.

¹³³ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas I sadaļas „Kādēļ normatīvais akts ir vajadzīgs” 1.punkts.

¹³⁴ Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju” projekts.

¹³⁵ Likuma „Par pašvaldībām” 15.panta 14.punkts.

¹³⁶ Ministru kabineta 31.03.2009. sēdes protokola Nr.22 56.§ „Par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam””.

¹³⁷ Ministru kabineta 14.04.2009. sēdes protokola Nr.24 41.§ „Par fiskālās disciplīnas un uzraudzības nodrošināšanas pasākumiem”.

¹³⁸ Ministru kabineta 31.03.2009. sēdes protokola Nr.22 56.§ „Par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam”” 1., 2.punkts un 4.1.apakšpunkts.

¹³⁹ Ministru kabineta 14.04.2009. sēdes protokola Nr.24 41.§ „Par fiskālās disciplīnas un uzraudzības nodrošināšanas pasākumiem” 2. un 4.punkts.

¹⁴⁰ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas I sadaļas „Kādēļ normatīvais akts ir vajadzīgs” 2.punkts.

¹⁴¹ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļas „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem” 1., 2. un 6.punkts.

- 140.3. Valsts būvinspekcijas reorganizācijas finansiālā ietekme uz valsts pamatbudžetu turpmākajos trīs gados (2010., 2011. un 2012.gadā) būs 411,4 tūkst. latu katru gadu, jo valsts pamatbudžeta izdevumi gadā samazināsies par 411,4 tūkst. latu¹⁴².
141. Saskaņā ar Valsts būvinspekcijas nolikumu¹⁴³ būvinspekcijai bija arī šādi uzdevumi:
- 141.1. pārbaudīt, kā amatpersonas un valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas ievēro likumu un citu normatīvo aktu prasības būvniecības jomā;
 - 141.2. veikt būvprojektu, būvdarbu un būvju būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteikto ekspertīžu valsts uzraudzību, lai izvērtētu to atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām;
 - 141.3. piedalīties speciālo komisiju darbā, lai noskaidrotu avāriju cēloņus būvobjektos.
142. Īstenojot būvniecības kontroles funkciju, Valsts būvinspekcija 2008.gadā veica ne tikai būvprojektu pārbaudes un pārbaudes būvobjektos, bet arī pašvaldību būvvalžu kompleksās pārbaudes, kuru ietvaros izvērtēja normatīvo aktu prasību ievērošanu būvniecības jomā.
143. Valsts būvinspekcija 2008.gadā, veicot būvprojektu pārbaudes, konstatēja, ka:
- 143.1. 137 būvprojektiem jeb 7,3% no pārbaudītajiem būvprojektiem normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos nebija veikta ekspertīze;
 - 143.2. 93 būvprojektu īstenošanai jeb 4,9% no pārbaudītajiem būvprojektiem būvatļauja bija izdota, nepieprasot zemes īpašuma vai lietošanas tiesības apliecinājošus dokumentus;
 - 143.3. 89 būvprojektos jeb 4,7% no pārbaudītajiem būvprojektiem nebija izpildīti plānošanas un arhitektūras uzdevuma un tehnisko noteikumu nosacījumi;
 - 143.4. 82 būvprojektu īstenošanai jeb 4,4% no pārbaudītajiem būvprojektiem būvatļauja bija izsniegta, nepieprasot Vispārīgo būvnoteikumu 116.punktā paredzētos dokumentus;
 - 143.5. 114 būvprojektos jeb 6,1% no pārbaudītajiem būvprojektiem tika konstatēti citi, iepriekš neminēti, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumi.
144. Savukārt, 2008.gadā veicot pārbaudes būvobjektos, konstatēja, ka:
- 144.1. 391 būvobjektā jeb 17% no pārbaudītajiem būvobjektiem objektā nebija pieejamas reglamentētās sfēras būvizstrādājumu atbilstības deklarācijas;
 - 144.2. 332 būvobjektos jeb 14,4% no pārbaudītajiem būvobjektiem būvdarbu žurnāls regulāri netika pildīts;
 - 144.3. 324 būvobjektos jeb 14,1% no pārbaudītajiem būvobjektiem normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos nebija autoruzraudzības žurnāla;
 - 144.4. 301 būvobjektā jeb 13,1% no pārbaudītajiem būvobjektiem netika sagatavoti segto darbu akti;
 - 144.5. 66 būvobjektos jeb 2,9% no pārbaudītajiem būvobjektiem objektā nebija būvdarbu žurnāla;

¹⁴² Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļas „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem” 3.punkts.

¹⁴³ Ministru kabineta 04.12.2007. noteikumu Nr.831 „Valsts būvinspekcijas nolikums” 3., 5. un 7.punkts (spēkā līdz 27.03.2010.).

- 144.6. 132 būvobjektos jeb 5,7% no pārbaudītajiem būvobjektiem tika konstatēti citi, iepriekš neminēti, būvnormatīvu prasību pārkāpumi.
145. Ministru kabineta rīkojuma projekta anotācijā¹⁴⁴ nav sniegts vērtējums par plānoto izmaiņu ietekmi uz būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas atbilstošu īstenošanu.
146. Revīzijas laikā Ekonomikas ministrija neiesniedza citus dokumentus, kas pamatotu, ka ministrija ir veikusi izvērtējumu par Valsts būvinspekcijas reorganizācijas ietekmi uz būvniecības uzraudzības un kontroles funkcijas īstenošanu.
147. Apkopojot informāciju par Valsts būvinspekcijas funkcijas pārņēmušo iestāžu kopējiem (ar pārņemto funkciju īstenošanu saistītajiem) izdevumiem ir konstatēts, ka:
- 147.1. 2009.gada II pusgadā izdevumi bija Ls 42 777,94;
- 147.2. 2010.gada I pusgadā – Ls 40 976,25.
148. Informācija par anotācijā¹⁴⁵ plānotā ietaupījuma salīdzinājumu ar Valsts būvinspekcijas funkcijas pārņēmušo iestāžu kopējiem (ar pārņemto funkciju īstenošanu saistītiem) izdevumiem 2009.gada II pusgadā un 2010.gada I pusgadā ir apkopota 4.tabulā.

4.tabula

Plānotā ietaupījuma salīdzinājums ar funkciju pārņēmušo iestāžu kopējiem (ar pārņemto funkciju īstenošanu saistītiem) izdevumiem

<i>Valsts būvinspekcijas funkcijas pārņēmušo iestāžu kopējie ar pārņemto funkciju īstenošanu saistītie izdevumi</i>		<i>Anotācijā¹⁴⁶ norādītais plānotais finansiālais ieguvums no Valsts būvinspekcijas reorganizācijas</i>	<i>Faktiskais ietaupījums</i>
<i>iestāde</i>	<i>Ls</i>	<i>Ls</i>	<i>%</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i> <i>(Σ2/3*100-100)</i>
2009.gada II pusgads			
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	42 616,94	104 000	59
Iekšlietu ministrija	161,00		
Kopā:	42 777,94		
2010.gada I pusgads			
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	40 807,25	205 700	80
Iekšlietu ministrija	169,00		
Kopā:	40 976,25		

¹⁴⁴ Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju” 25.05.2009. anotācijas 1.sadaļas 1.punkts.

¹⁴⁵ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotā „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļa „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem”.

¹⁴⁶ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotā „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļa „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem”.

149. Salīdzinot Valsts būvinspekcijas funkcijas pārņēmušo iestāžu ar pārņemto funkciju īstenošanu saistītos izdevumus ar Ministru kabineta rīkojuma projekta anotācijā¹⁴⁷ plānoto izdevumu samazinājumu, ir konstatēts, ka:
- 149.1. 2009.gadā II pusgadā līdzekļi ietaupīti daļēji, tas ir 59% no plānotās finanšu līdzekļu ekonomijas 104 tūkst. latu apmērā;
- 149.2. 2010.gada I pusgadā līdzekļi ietaupīti daļēji, tas ir 80% no plānotās finanšu līdzekļu ekonomijas 205,7 tūkst. latu apmērā.

Secinājumi

150. Valsts būvinspekcijas reorganizācijas rezultātā plānotais finansiālais ieguvums sasniegts tikai daļēji, jo faktiskais valsts budžeta līdzekļu ietaupījums pārņemto funkciju nodrošināšanai:
- 150.1. 2009.gada II pusgadā bija 59% no plānotās finanšu līdzekļu ekonomijas;
- 150.2. 2010.gada I pusgadā bija 80% no plānotās finanšu līdzekļu ekonomijas¹⁴⁸.
151. Ar 12.06.2009. grozījumiem Būvniecības likumā valsts kontroles veikšana būvniecībā ir svītrotā no Ekonomikas ministrijas veicamo uzdevumu saraksta, un revidējamā laika posmā faktiski vairs netiek īstenota valsts kontrole pār būvniecības procesu, kas būtiski samazinātu normatīvo aktu prasību būvniecības jomā neievērošanas risku, neveicot ekspertīžu valsts uzraudzību un nepiedaloties speciālo komisiju darbā.

Revīzijas grupas vadītāja,
vecākā valsts revidente

I.Cēsniece

Revīzijas grupa:
valsts revidente

L.Mikanovska

SASKAŅOTS
Sektora vadītāja

E.Pole

Departamenta direktora p.i.

E.Krūmiņa

¹⁴⁷ Ekonomikas ministrijas 18.05.2009. sagatavotās „Ministru kabineta rīkojuma „Par Valsts būvinspekcijas reorganizāciju”” anotācijas III sadaļas „Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem” 1., 2., 3. un 6.punkts.

¹⁴⁸ Finanšu līdzekļu ietaupījumu 2010.gadā varēs aprēķināt pēc 2010.gada beigām.

Būtiskākie būvniecības procesu reglamentējošie normatīvie akti

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
<i>Būvniecības likums un vispārīgie normatīvie akti</i>						
10.08.1995.	Saeima	Likums	-	Būvniecības likums	13.09.1995.	12.06.2009.
25.06.1997.	Ministru kabinets	Ieteikumi	2	Būvvaldes paraugnolikums	02.07.1997.	-
13.04.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	299	Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā	01.05.2004.	13.10.2009.
01.04.1997.	Ministru kabinets	Noteikumi	112	Vispārīgie būvnoteikumi	01.07.1997.	07.04.2009.
<i>Būvnormatīvi</i>						
13.04.1999.	Ministru kabinets	Noteikumi	140	LBN 206-99 Koka konstrukciju projektēšanas normas	01.07.1999.	28.07.2008.
01.09.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	1000	LBN 209-09 Mazstāvu dzīvojamās mājas	01.11.2009.	-
03.02.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	102	LBN 211-08 Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami	01.03.2009.	-
21.07.2008.	Ministru kabinets	Noteikumi	567	LBN 208-08 Publiskas ēkas un būves	01.09.2008.	28.04.2009.
11.12.2007.	Ministru kabinets	Noteikumi	866	LBN 201-07 Būvju ugunsdrošība	01.03.2008.	-
16.10.2007.	Ministru kabinets	Noteikumi	709	LBN 261-07 Ēku iekšējo elektroinstalāciju izbūve	01.01.2008.	-
19.12.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	1014	LBN 501-06 Būvizmaksu noteikšanas kārtība	01.01.2007.	11.11.2008.

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
17.10.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	852	LBN 229-06 Hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves	01.01.2007.	19.01.2010.
04.04.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	257	LBN 262-05 Elektronisko sakaru tīkli	08.04.2006.	-
23.08.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	631	LBN 224-05 Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves	01.09.2005.	-
07.06.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	395	LBN 310-05 Darbu veikšanas projekts	01.11.2005.	-
29.04.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	468	LBN 016-03 Būvakustika	01.07.2004.	-
10.02.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	75	LBN 303-03 Būvuzraudzības noteikumi	20.02.2004.	02.02.2010.
23.09.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	534	LBN 231-03 Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija	01.01.2004.	-
25.06.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	342	LBN 304-03 Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi	01.07.2003.	08.12.2009.
27.05.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	284	LBN 214-03 Ģeotehnika. Pāļu pamati un pamatnes	01.07.2003.	-
29.04.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	229	LBN 241-03 Iekšējās gāzesvadu sistēmas un gāzes iekārtas	01.06.2003.	21.06.2005.
29.10.2002.	Ministru kabinets	Noteikumi	485	LBN 242-02 Gāzes sadales un lietotāju ārējie tīkli	01.12.2002.	30.06.2008.
18.12.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	520	LBN 207-01 Ģeotehnika. Būvju pamati un pamatnes	01.01.2002.	24.02.2009.
27.11.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	495	LBN 002-01 Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika	01.01.2003.	26.01.2006.
06.11.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	466	LBN 305-01 Ģeodēziskie darbi būvniecībā	01.01.2002.	18.05.2004.
16.10.2001.	Ministru	Noteikumi	444	LBN 405-01 Būvju tehniskā apsekošana	20.10.2001.	14.09.2004.

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
	kabinets					
23.08.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	376	LBN 003-01 Būvklimatoloģija	01.09.2001.	07.06.2005.
14.08.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	370	LBN 202-01 Būvprojekta saturs un noformēšana	01.11.2001.	02.01.2007.
27.03.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	142	LBN 006-01 Būtiskās prasības būvēm	31.03.2001.	-
02.05.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	168	LBN 005-99 Inženierizpētes noteikumi būvniecībā	01.06.2000.	01.06.2004.
01.02.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	38	LBN 222-99 Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves	01.06.2000.	08.09.2009.
15.06.1999.	Ministru kabinets	Noteikumi	214	LBN 223-99 Kanalizācijas ārējie tīkli un būves	01.10.1999.	18.01.2005.
21.07.1998.	Ministru kabinets	Noteikumi	256	LBN 221-98 Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija	01.08.1998.	22.12.2008.
21.04.1998.	Ministru kabinets	Noteikumi	139	LBN 205-97 Mūra un stiegrota mūra konstrukciju projektēšanas normas	01.05.1998.	28.07.2008.
23.12.1997.	Ministru kabinets	Noteikumi	451	LBN 203-97 Betona un dzelzsbetona konstrukciju projektēšanas normas	01.05.1998.	28.07.2008.
<i>Specifiskie normatīvie akti, kas attiecas uz būvniecību atsevišķās jomās</i>						
16.03.2010.	Ministru kabinets	Noteikumi	261	Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība	27.03.2010.	-
22.12.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	1620	Noteikumi par būvju klasifikāciju	01.01.2010.	-
02.01.2008.	Ministru kabinets	Noteikumi	3	Dzelzceļa būvnoteikumi	07.02.2008.	20.10.2009.
18.12.2007.	Ministru kabinets	Noteikumi	912	Ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecības kārtība	23.12.2007.	03.02.2009.

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
10.10.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	833	Ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodika gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem	13.10.2006.	-
13.06.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	474	Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi	05.07.2006.	09.02.2010.
30.05.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	424	Hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma sertifikātu izsniegšanas un anulēšanas kārtība	01.06.2006.	24.11.2009.
25.04.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	319	Noteikumi par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju valdītāja civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu	01.06.2006.	10.11.2009.
04.04.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	256	Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtība	08.04.2006.	29.09.2009.
08.11.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	841	Elektroapgādes būvju būvniecības kārtība	01.12.2005.	08.01.2008.
13.07.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	600	Ar radiācijas drošību saistīto būvju būvniecības kārtība	17.07.2004.	13.10.2009.
22.04.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	190	Valsts aizsardzības būvju būvniecības kārtība	26.04.2003.	22.12.2009.
27.12.2002.	Ministru kabinets	Noteikumi	596	Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas	08.01.2003.	18.08.2009.
18.06.2002.	Ministru kabinets	Noteikumi	235	Noteikumi par maģistrālo cauruļvadu projektēšanu, būvniecību un atbilstības novērtēšanu	01.09.2002.	08.06.2004.
23.10.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	446	Būvnoteikumi darbiem autoceļu tīklā	27.10.2001.	22.12.2009.
02.10.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	421	Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem	11.10.2001.	05.05.2009.

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
10.04.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	163	Noteikumi par iekārtām, kurās tiek izmantots gāzveida kurināmais	19.04.2001.	20.04.2004.
19.12.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	439	Higiēnas prasības publiskas lietošanas pirtīm	19.12.2000.	17.03.2008.
12.12.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	431	Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām	01.01.2001.	25.08.2009.
11.04.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	137	Higiēnas prasības dienesta viesnīcām	01.09.2000.	-
28.10.1997.	Ministru kabinets	Noteikumi	363	Ostu hidrotehnisko būvju speciālie būvnoteikumi	01.11.1997.	24.11.2009.
<i>Normatīvie akti, kas piemērojami būvniecības procesā</i>						
13.03.2008.	Saeima	Likums	-	Ēku energoefektivitātes likums	16.04.2008.	04.03.2010.
06.04.2006.	Saeima	Likums	-	Publisko iepirkumu likums	01.05.2006.	19.04.2010.
07.04.2004.	Saeima	Likums	-	Preču un pakalpojumu drošuma likums	01.05.2004.	29.11.2007.
29.05.2003.	Saeima	Likums	-	Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums	26.06.2003.	19.05.2005.
06.06.2002.	Saeima	Likums	-	Valsts pārvaldes iekārtas likums	01.01.2003.	12.06.2009.
22.05.2002.	Saeima	Likums	-	Teritorijas plānošanas likums	26.06.2002.	13.11.2008.
21.03.2002.	Saeima	Likums	-	Reģionālās attīstības likums	23.04.2002.	20.11.2008.
20.06.2001.	Saeima	Likums	-	Darba aizsardzības likums	01.01.2002.	16.12.2004.
20.06.2001.	Saeima	Likums	-	Darba likums	01.06.2002.	04.03.2010.
20.06.2001.	Saeima	Likums	-	Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu	20.07.2001.	14.01.2010.
07.12.2000.	Saeima	Likums	-	Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu	01.04.2001.	12.06.2009.
20.06.2000.	Saeima	Likums	-	Likums par atbildību par preces un pakalpojuma trūkumiem	19.07.2000.	07.04.2004.
13.04.2000.	Saeima	Likums	-	Komerclikums	01.01.2002.	15.04.2010.
23.03.2000.	Saeima	Likums	-	Fizisko personu datu aizsardzības likums	20.04.2000.	12.06.2009.

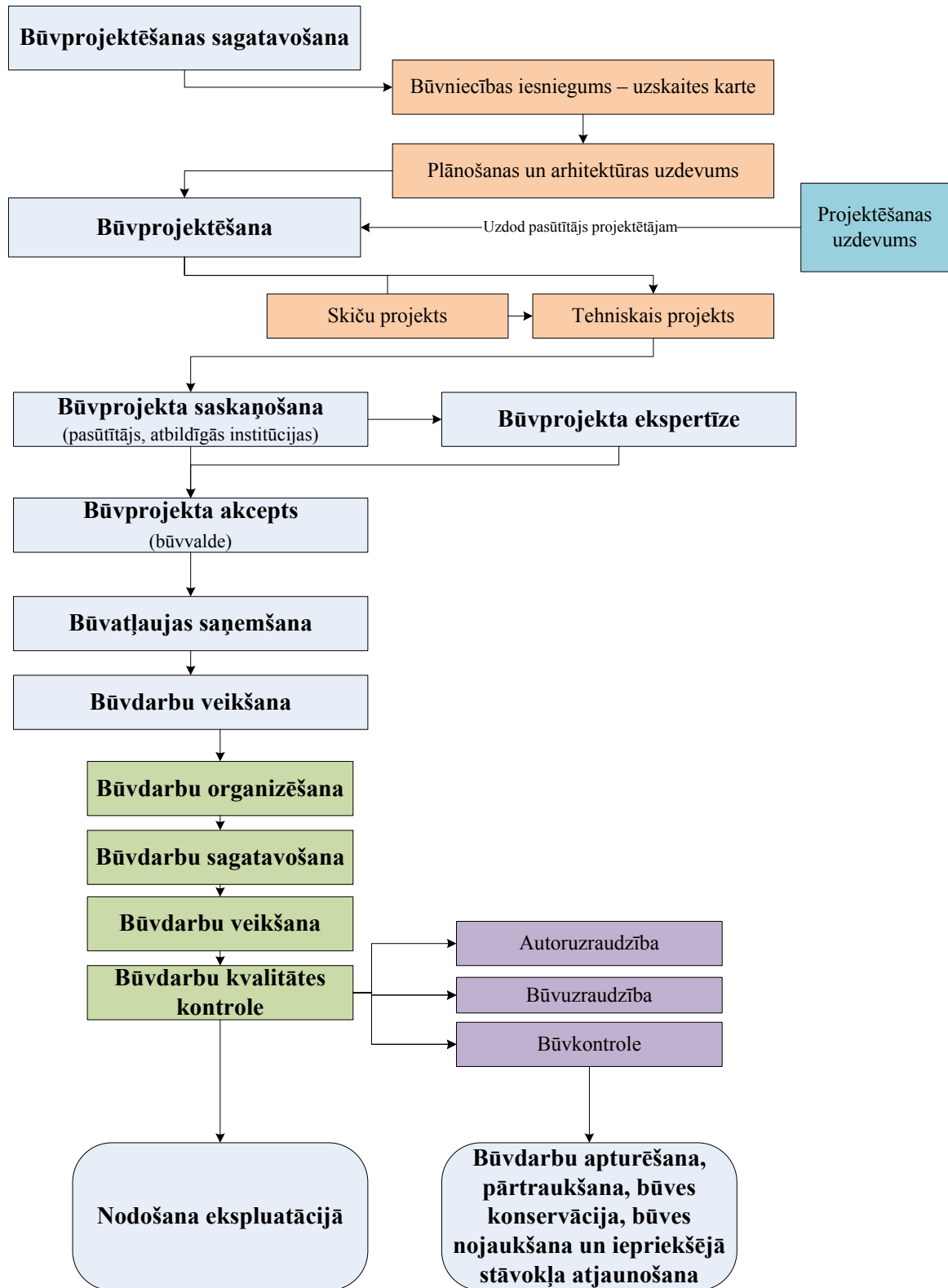
Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
18.03.1999.	Saeima	Likums	-	Patērētāju tiesību aizsardzības likums	15.04.1999.	21.05.2009.
14.10.1998.	Saeima	Likums	-	Par ietekmes uz vidi novērtējumu	13.11.1998.	07.06.2007.
14.10.1998.	Saeima	Likums	-	Standartizācijas likums	11.11.1998.	12.06.2009.
10.06.1998.	Saeima	Likums	-	Par apdrošināšanas līgumu	01.09.1998.	01.09.1998.
05.02.1997.	Saeima	Likums	-	Aizsargjoslu likums	11.03.1997.	14.05.2009.
08.08.1996.	Saeima	Likums	-	Par atbilstības novērtēšanu	03.09.1996.	12.06.2009.
19.05.1994.	Saeima	Likums	-	Par pašvaldībām	09.06.1994.	01.12.2009.
02.02.1993.	Augstākā Padome	Likums	-	Par amatniecību	11.03.1993.	24.04.2008.
12.02.1992.	Ministru padome	Likums	-	Par kultūras pieminekļu aizsardzību	11.03.1992.	23.10.2008.
28.01.1937.	Ministru kabinets	Likums	-	Civillikums CETURTĀ DAĻA Saistību tiesības	01.03.1993.	04.06.2009.
28.01.1937.	Ministru kabinets	Likums	-	Civillikums TREŠĀ DAĻA Lietu tiesības	01.09.1992.	12.12.2002.
06.10.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	1148	Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi	10.10.2009.	-
10.02.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	131	Noteikumi par valsts nodevu par būvprojektēšanai nepieciešamo tehnisko un īpašo noteikumu saņemšanu valsts un pašvaldību institūcijās	19.02.2009.	-
13.01.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	26	Noteikumi par energoauditoriem	30.01.2009.	09.03.2010.
13.01.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	39	Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode	01.03.2009.	-
13.01.2009.	Ministru kabinets	Noteikumi	40	Noteikumi par ēku energosertifikāciju	30.01.2009.	-

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
18.08.2008.	Ministru kabinets	Noteikumi	660	Kārtība, kādā sniedz informāciju par izsniegtajām būvatļaujām un ekspluatācijā pieņemtajām būvēm, kā arī kārtība, kādā šī informācija ir pieejama	22.08.2008.	-
26.05.2008.	Ministru kabinets	Noteikumi	363	Noteikumi par vienoto ekonomiskās informācijas klasifikācijas sistēmu un tās ieviešanas un lietošanas kārtību	30.05.2008.	19.01.2010.
03.07.2007.	Ministru kabinets	Noteikumi	457	Noteikumi par Eiropas tehnisko apstiprinājumu	10.07.2007.	-
22.05.2007.	Ministru kabinets	Noteikumi	331	Paredzētās būves publiskās apspriešanas kārtība	26.05.2007.	19.05.2009.
05.12.2006.	Ministru kabinets	Noteikumi	983	Būvniecības informācijas sistēmas noteikumi	07.12.2006.	-
12.07.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	507	Noteikumi par arhitektu izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu	16.07.2005.	19.06.2007.
28.06.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	453	Būvkomersantu reģistrācijas noteikumi	01.07.2005.	09.03.2010.
28.06.2005.	Ministru kabinets	Noteikumi	454	Noteikumi par civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu būvniecībā	01.07.2005.	15.01.2008.
28.12.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	1069	Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietošanu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās	01.04.2005.	-
09.11.2004.	Ministru kabinets	Noteikumi	916	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums	13.11.2004.	-

Normatīvā akta pieņemšanas datums	Normatīvā akta izdevējs	Normatīvā akta veids	Normatīvā akta numurs	Normatīvā akta nosaukums	Spēkā stāšanās datums	Pēdējie grozījumi
26.08.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	474	Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu	30.08.2003.	-
08.07.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	383	Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu	19.07.2003.	13.07.2004.
25.02.2003.	Ministru kabinets	Noteikumi	92	Darba aizsardzības prasības veicot būvdarbus	01.03.2003.	29.01.2008.
21.05.2002.	Ministru kabinets	Noteikumi	194	Izglītības programmu minimālās prasības arhitekta profesionālās kvalifikācijas iegūšanai	19.06.2002.	-
30.04.2001.	Ministru kabinets	Noteikumi	181	Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā	05.05.2001.	09.03.2010.
18.07.2000.	Ministru kabinets	Noteikumi	236	Noteikumi par Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību būvniecību ārvalstīs	22.07.2000.	12.01.2010.
25.06.1996.	Ministru kabinets	Noteikumi	225	Latvijas Būvniecības padomes nolikums	03.07.1996.	01.04.2003.
07.11.1995.	Ministru kabinets	Noteikumi	324	Noteikumi par kārtību, kādā organizējami būvprojektu un teritoriālpārplānošanas projektu skiču konkursi	16.11.1995.	08.08.2000.
09.07.2003.	Ministru kabinets	Rīkojums	434	Par Latvijas Būvniecības padomi	09.07.2003.	21.03.2007.

Būvniecības process

(atbilstoši Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” un Ministru kabineta 13.04.2004. noteikumiem Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā”)

**Ministru kabineta 04.12.2007. noteikumos Nr.831 „Valsts būvinspekcijas nolikums” noteiktie
Valsts būvinspekcijas uzdevumi un amatpersonu tiesības un pienākumi**

Lai Valsts būvinspekcija nodrošinātu Būvniecības likumā, likumā „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu”, Enerģētikas likumā un likumā „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” noteiktās funkcijas, tai bija šādi uzdevumi:	Valsts būvinspekcijas amatpersonas atbilstoši kompetencei bija tiesīgas:	Valsts būvinspekcijas amatpersonām atbilstoši kompetencei bija šādi pienākumi:
<ol style="list-style-type: none"> 1. pārbaudīt, kā amatpersonas un valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas ievēro likumu un citu normatīvo aktu prasības būvniecības jomā; 2. veikt valsts kontroli attiecībā uz būvprojektu akceptēšanu, būvatļauju izsniegšanu, būvju pieņemšanu ekspluatācijā un minēto procesu norises kārtību; 3. būvlaukumos kontrolēt būvēs izmantojamo būvizstrādājumu atbilstības prasību ievērošanu reglamentētajā jomā; 4. atbilstoši veikto pārbaužu rezultātiem sniegt atzinumus un, ja nepieciešams, dod attiecīgajiem būvniecības dalībniekiem norādījumus būvnormatīvu un citu ar būvniecību saistītu normatīvo aktu pārkāpumu novēršanai; 5. veikt būvprojektu, būvdarbu un būvju būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteikto ekspertīžu valsts uzraudzību, lai izvērtētu to atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām; 6. piedalīties būvju pieņemšanas komisiju darbā, ja būvniecība pilnīgi vai daļēji veikta par valsts vai pašvaldību līdzekļiem vai ekspluatācijā tiek nodota sabiedriski nozīmīga būve; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. jebkurā laikā bez iepriekšēja brīdinājuma, īpašas atļaujas, bez maksas un citiem ierobežojumiem netraucēti apmeklēt un pārbaudīt uzraudzībai un kontrolei pakļautās bīstamās iekārtas, būves to būvniecības laikā un energoapgādes komersantu objektus, kā arī tādu komersantu objektus, kuri veic komercdarbību, kas ietver siltumenerģijas vai elektroenerģijas ražošanu, pārvadi vai sadali, bet kuriem šīs komercdarbības veikšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem licence nav nepieciešama, neatkarīgi no minēto objektu piederības un īpašuma veida; 2. veikt pārbaudi, kontroli vai pieprasīt informāciju, kas nepieciešama, lai pārliecinātos, ka normatīvo aktu prasības tiek ievērotas, un šajā nolūkā: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. iztaujāt privātpersonas, kā arī valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekus un bīstamo iekārtu valdītājus, lai iegūtu inspekcijas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. apturēt būvdarbus visā objektā vai tā daļā vai apturēt konkrētus darbus šādos gadījumos: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. ir konstatētas konstrukciju nedrošuma pazīmes; 1.2. būvdarbi nodara kaitējumu vai tiek bojātas citas ēkas un būves; 1.3. būvprojekts nav akceptēts Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā kārtībā vai, veicot būvdarbus, pieļautas atkāpes no akceptētā būvprojekta vai saskaņotā darbu veikšanas projekta; 1.4. nav izpildītas būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības; 1.5. netiek izpildīta būvprojekta autora pamatota prasība par būvdarbu apturēšanu pēc tam, kad būvinspekcijā saņemts būvprojekta autora rakstisks ziņojums, ka nav ievērota prasība apturēt būvdarbus; 1.6. saņemts būvuzrauga rakstisks ziņojums par pārkāpumiem un lūgums apturēt būvdarbus, ja tie nav apturēti pēc

¹⁴⁹ Ministru kabineta 04.12.2007. noteikumu Nr.831 „Valsts būvinspekcijas nolikums” 3.10.apakšpunkts.

Lai Valsts būvinspekcija nodrošinātu Būvniecības likumā, likumā „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu”, Enerģētikas likumā un likumā „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” noteiktās funkcijas, tai bija šādi uzdevumi:	Valsts būvinspekcijas amatpersonas atbilstoši kompetencei bija tiesīgas:	Valsts būvinspekcijas amatpersonām atbilstoši kompetencei bija šādi pienākumi:
<p>7. piedalīties speciālo komisiju darbā, lai noskaidrotu avāriju cēloņus būvobjektos;</p> <p>8. veikt hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma uzraudzību;</p> <p>9. kontrolēt hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju un to ekspluatācijas atbilstību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;</p> <p>10. energoapgādes komersantu objektos, kā arī tādu komersantu objektos, kuri veic komercdarbību, kas ietver siltumenerģijas vai elektroenerģijas ražošanu, pārvadi vai sadali, bet kuriem šīs komercdarbības veikšanai saskaņā ar enerģētikas jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem licence nav nepieciešama:</p> <p>10.1. kontrolēt izbūves un ekspluatācijas atbilstību;</p> <p>10.2. uzraudzīt montāžas kvalitātes, drošības un ekspluatācijas pārbaūžu atbilstošu un savlaicīgu veikšanu;</p> <p>10.3. uzraudzīt atbilstības novērtēšanu un kontrolēt atbilstības novērtēšanas apliecinājumus;</p> <p>11. atbilstoši veikto pārbaūžu rezultātiem sniegt atzinumus un, ja nepieciešams, dot noteikumos ¹⁴⁹ minēto objektu īpašniekiem vai valdītājiem norādījumus pārkāpumu novēršanai;</p> <p>12. piedalīties elektroenerģijas, siltumenerģijas un dabasgāzes apgādes sistēmu avāriju cēloņu noskaidrošanā un nelaimes gadījumu izmeklēšanas komisiju darbā;</p> <p>13. uzraudzīt un kontrolēt bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasību ievērošanu;</p>	<p>2.2. pieprasīt uzskaites, reģistrācijas vai citus dokumentus, kas nepieciešami saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību, lai pārliecinātos, ka šie dokumenti atbilst normatīvajiem aktiem, kā arī pieprasīt to kopijas un izrakstus;</p> <p>2.3. iepriekš informējot, ir tiesīgas fotografēt, veikt videoierakstus un audioierakstus;</p> <p>3. pārbaudot būvniecību, pieprasīt paskaidrojumus, kā arī Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos un gadījumos, kad Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību Būvniecības likumā minētajām būvēm, pieprasīt attiecīgos izpildes dokumentus;</p> <p>4. pieprasīt atbrīvot telpas (attiecīgos izdevumus sedz būvētājs (pasūtītājs)) un nodrošināt tām pieeju vai pieprasīt atsegt būvju daļas, lai varētu pārbaudīt uzbūvēto konstrukciju, ja nav ievērotas būtiskās prasības būvēm, to daļām un konstrukcijām vai ir konstatētas atkāpes no būtiskajām prasībām būvēm, to daļām un konstrukcijām, vai ir konstatētas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām vai akceptētā būvprojekta;</p> <p>5. ierosināt būvi nojaukt Būvniecības likumā un Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos;</p> <p>6. anulēt aktu par būves pieņemšanu ekspluatācijā, ja būves pieņemšanas komisija</p>	<p>būvuzrauga pieprasījuma;</p> <p>1.7. nav izpildīti iepriekšējā pārbaudē dotie norādījumi;</p> <p>2. anulēt būvatļauju šādos gadījumos:</p> <p>2.1. nav ievērotas Būvniecības likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktās prasības;</p> <p>2.2. būvprojekts nav akceptēts Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā kārtībā;</p> <p>2.3. pasūtītājs vai būvētājs gada laikā no būvatļaujas saņemšanas dienas nav uzsācis būvdarbus vai nav reģistrējis pašvaldībā būvdarbu pārtraukumu, kas ir ilgāks par gadu;</p> <p>2.4. pēc būvdarbu apturēšanas nav veikti norādītie pasākumi inspekcijas norādītajā termiņā;</p> <p>3. informēt valsts pārvaldes iestādi, publisko personu vai attiecīgo pašvaldību, ja konstatēts, ka amatpersonas nav ievērojušas likumu vai citu normatīvo aktu prasības būvniecības, enerģētikas vai bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā;</p> <p>4. apturēt bīstamās iekārtas darbību saskaņā ar normatīvajiem aktiem par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību;</p> <p>5. inspekcijas amatpersonām un darbiniekiem, pildot dienesta pienākumus, kā arī pēc valsts civildienesta atstāšanas vai tad, ja tiek izbeigtas vai pārtrauktas darba attiecības ar Valsts</p>

Lai Valsts būvinspekcija nodrošinātu Būvniecības likumā, likumā „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu”, Enerģētikas likumā un likumā „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” noteiktās funkcijas, tai bija šādi uzdevumi:	Valsts būvinspekcijas amatpersonas atbilstoši kompetencei bija tiesīgas:	Valsts būvinspekcijas amatpersonām atbilstoši kompetencei bija šādi pienākumi:
<p>14. izmeklēt bīstamo iekārtu avārijas;</p> <p>15. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrēt bīstamās iekārtas;</p> <p>16. izsniegt atļaujas bīstamo iekārtu ekspluatācijas uzsākšanai;</p> <p>17. sniegt bezmaksas konsultācijas bīstamo iekārtu valdītājiem par bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasībām;</p> <p>18. izsniegt un pārreģistrēt reģistrācijas apliecības, pagarināt to derīguma termiņu vai anulēt šīs apliecības komersantiem, kuri vēlējas veikt rūpnieciskos spridzināšanas darbus, sniegt pirotehniskos pakalpojumus, ražot (izgatavot) un remontēt elektrošoka ierīces, glabāt minēto darbu veikšanai un pakalpojumu sniegšanai paredzētos pirotehniskos izstrādājumus, sprāgstvielas, detonatorus vai to palīgierīces;</p> <p>19. atbilstoši kompetencei sniegt informāciju un priekšlikumus par grozījumiem normatīvajos aktos, kas saistīti ar būvniecību, enerģētiku vai bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomu;</p> <p>20. veikt citus uzdevumus saskaņā ar normatīvajiem aktiem būvniecības, enerģētikas vai bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā un Ekonomikas ministrijas norādījumiem.</p>	<p>ir izveidota vai darbojusies, pārkāpjot noteikto kārtību;</p> <p>7. anulēt būvatļauju, ja nav ievērotas Būvniecības likuma 11.panta otrajā daļā noteiktās prasības;</p> <p>8. piedalīties būvju pieņemšanas komisiju darbā;</p> <p>9. ierosināt anulēt fizisko personu būvprakses sertifikātus būvniecības jomā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja netiek ievēroti attiecīgie normatīvie akti;</p> <p>10. sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolus un uzlikt administratīvos sodus saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu;</p> <p>11. anulēt būvprojekta akceptu, ja konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi būvniecības jomā;</p> <p>12. pieprasīt pārbaudāmā energoapgādes komersanta objekta valdītājam, īpašniekam vai atbildīgajiem darbiniekiem pārtraukt objekta, ietaises vai iekārtas ekspluatāciju, ja netiek ievērotas normatīvo aktu prasības;</p> <p>13. veikt citas Būvniecības likumā, likumā „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” un Enerģētikas likumā, kā arī citos būvniecību un enerģētiku reglamentējošajos normatīvajos aktos paredzētās darbības.</p>	<p>būvinspekciju, aizliegts izpaust informāciju par komersantiem, kas tiek iesniegta Valsts būvinspekcijā, reģistrējot bīstamās iekārtas, kā arī komercnoslēpumus par darba procesiem, kuri kļuvuši zināmi, pildot dienesta pienākumus.</p>